

Kontakten

Ericsson
LM

Nr 1

1946

LM - ARNAS TIDNING

Kontakten

LM-arnas tidning

Tidningen beräknas utkomma med ett nummer varje kvartal
Ansvarig utgivare: Hugo Lindberg
Redaktör: Sigvard Eklund

Redaktionskommitté:

fröken Elsa Appelquist, Vta 38
föreståndare Sven Eriksson, Vta 33
ing. H Fredborg, Xud
ing. A Tobiasson, VC

Lokalredaktörer:

herr Hj Carlsson, SRA
ing. E Hellström, Sieverts Kabelverk
ing. S Linder, SER
ing. E Liselius, Ermi
herr M Steiner, Kabelverket, Älvsjö
herr G Thorén, Alpha
herr A Thustrup, KRB
ing. K Wästfelt, SIB

Omslagsbild: Fru Gulli Haraldsson och Alice Nelsén se ut att trivas med arbetet på "noll-femman".

Innehåll:

	sid.
Kontakt och KONTAKTEN	3
"Noll-femman"	4
"Detta är Svenska Radioaktiebolagets försöksstation i Stockholm"	6
Om luft- och dammsmita	8
"Midsommargården"	9
Två LME-ingenjörer på "Sverigesemester"	10
Hos doktorn på LM	12
Minnesgod kamrat	14
Årets guldmedaljörer	14
Fredrika Bremer-hemmet	15
LME-studier	16
Nybyggnad i Midsommarkransen	17
När vi träffas på fritid	18
De första LM-katalogerna	20
Dukan vinna några minuter, men	21
Ny LME-verkstad i Katrineholm	21
"Herr Redaktör"	22

Julinsamlingen för lungsjuka

Den bössinsamling, som före jul gjordes hos L M Ericsson till förmån för lungsjuka i Stockholm, inbragte kr 1114:74, och Centralinsamlingen för lungsjuka i Stockholm har framfört sitt tack för det goda resultatet.

Tjänstemannaklubb

bildad vid Ermi

Ermi tjänstemannaklubb av SIF bildades vid konstituerande möte den 23 oktober 1945. Styrelsen utgöres av följande ledamöter: ing. J Hagdahl, ordf., herr Ch Norberg, v. ordf., fru G Björklund, sekr., herr T Gustavsson, studieombud, och ing. L O Olsson, kassör. Suppleanter: ing. O Seeborg, ing. M Björklund, herr A Nyberg och herr B Hellron.

Antalet medlemmar utgjorde vid bildandet av klubben ca 60 st. och den 1 januari 75 st.

Klubben avhöll sitt första klubbmöte den 29 november på Konsumrestaurangen, Fleminggatan 39. Mötet var talrikt besökt och stämningen bådade gott för framtiden. Efter mötesförhandlingarna följde en livligt uppskattad underhållning, varefter mötet avslutades med dans.

Tips för LM-arnas

vintersemester

Under de senaste åren har gruppresor till olika trakter i Jämtland anordnats under påskveckan för LM-personal. I år kommer den verkliga fullträffen! Vad sägs om en resa till Abisko? Den nyöppnade Abisko gästgård är med sina 22 platser helt reserverad för LM:s gruppresor.

Avresan sker från Stockholm den 13 april kl. 14.30 med återkomst den 23 april kl. 8.50. Priset blir kr 179:50 inkl. resor (ej sovvagn), vivre, drickspengar, olycksfallsförsäkring, biljetter för ett flertal järnvägsutflykter till Björkliden, Riksgränsen m. fl. platser där skidterrängen är bättre än i Abisko. Vidare har man möjlighet att besöka Narvik. Färdledare finns. Gästgården har enbart 2-bäddsrum, trevlig matsal och sällskapsrum. Ett utmärkt tillfälle att lära känna Lapplands populära turistorter för den som kan erbjuda vintersemester. Anmälan till personalkonsulenten.

Ett stort antal billiga vinterresor ordnas av S.J. STF, Reso och Skidfrämjandet. Prospekt finns att hämta hos Pk.

Här kan nämnas några försäsongresor i februari och mars: 8 dagars vistelse på Högfjällshotellet i Storlien, pris inkl. allt kr 114:60, en vecka i Handöl eller Björkliden inkl. resor resp. kr 120:— och 125:— samt resor till Abisko före eller efter påsk.

G Nordholm

Kring senaste julen

Lördagen den 12 januari dansades julen ut hos L M Ericsson. Kl. 15 samlades ca 400 LM-barn i matsalarna, där det lektes friskt under ledning av herr Gunnar Persson, Xsb. En trollkarl förhöjde stämningen under pausen, och 16 barn från Midsommarkransens barn-

trädgård bidrog till underhållningen med några sagotabläer. Till sist fick varje barn en gottpås av jultomten.

Senare på kvällen kom turen till de vuxna, som också mött upp i stort antal. Ur det omväxlande programmet, som leddes av herr Tore Ryberg, Xp, kan nämnas ett uppträdande av trollkarlen Bertilo, sång av herr Tore Persson, Vta 15, och en uppvisning av LME:s folkdanslag, varvid takten bestämde av LME-orkestern.

Ny konstförening

Konstsektionen av sällskapet LME, som är avsedd att omvandlas till en självständigt arbetande konstförening, omfattande både tjänstemän och arbetare, har tills så skett fått i uppdrag att omhänderta hängningen av tavlor på en för ändamålet lämplig vägg på intressekontoret. Konstverken kommer att väljas i samråd med Riksförbundet för bildande konst. Alla hithörande frågor kan tills vidare diskuteras med ingenjör E Liselius, Ermi, telefon 26 26 00. Redan nu uppmanas de som intressera sig för saken att ta upp frågan om lämplig representant i en kommande konstförening och vilken form denna lämpligen bör ha.

"Fotografering som hobby"

»Fotografering som hobby» var ämnet för en av de kurser, som Fritidskommittén anordnade under hösten 1945, och som leddes av fotograf Mats Örke. Kursen hade samlat ett 30-tal deltagare, däribland flera damer, och omfattade såväl teoretisk som praktisk undervisning. Som avslutning på kursen utlystes en fotografisk pristävling, varav framgick att deltagarna gjort goda framsteg.

På grund av det stora intresse som kursdeltagarna lade i dagen uppstod redan på ett tidigt stadium tanken på att bilda en fotoklubb inom LME för att befrämja intresset för fotografering. Förslaget har vunnit livlig anklang bland kursens deltagare, och det är kursledningens förhoppning, att alla fotoentusiaster inom företaget skola omfatta idén med samma entusiasm. Såväl arbetare som tjänstemän från hela koncernen äro välkomna som medlemmar. Tidpunkten för klubbens konstituerande sammanträde kommer att tillkännages på anslags-tavlorna.

Kontakt och

Kontakten

KONTAKTEN, tidningen för LM:s alla anställda, är således äntligen verklighet. Detta är det tredje numret och därmed borde väl en ny tidning funnit sin form. Fyller den sin funktion? Hur tas den emot av läsekretsen? Tycker läsarna att den är bra? Eller vill man ha något helt annat?

Spridda röster ha hörts. En del är nöjda, några angenämt överraskade, några till och med förtjusta. Men andra kritiserar. Det är propaganda för bolagsledningen och ingenting annat. Den gamla KONTAKTEN var rolig, den här har inget att ge. Den kommer för sällan. Den vänder sig bara till arbetarna. Tyvärr går det inte att dra några säkra slutsatser, för rösterna är ganska få och den stora massan av de 10 000 läsarna vet man ingenting om.

Min åsikt är den, att om tidningen inte fyller uppgiften att vara kontakten i detta ords vidsträcktaste betydelse, så skall den göras om, eller också får man försöka finna andra former, som bättre än en tidning kan ge möjlighet till verklig kontakt mellan alla de olika åsikter och intressen, avdelningar och personer, som inrymmas i detta vidunderligt stora, som kallas LM-koncernen. Det vill säkert mycket mer till än en tidning, som kommer ut en gång i kvartalet, för att vi såsom individer skall kunna känna oss som medarbetare i något gemensamt, och inte bara som kuggar i ett stort, invecklat maskineri, som vi inte vet mycket om.

Enligt min uppfattning är det en nödvändighet, att det finns god kontakt inom ett företag, i synnerhet när företaget är stort och många människor arbeta på olika uppgifter under vitt skilda förhållanden. Finns inte kontakten, kommer de olika människornas arbete inte att samordnas, prestationerna minskas,

människorna trivs inte, det gnisslar i samarbetet. Sådant är helt enkelt inte rationellt, varken för företaget eller för de anställda. För att en fullgod kontakt skall kunna skapas, måste först och främst finnas en önskan därom från alla håll, vidare möjligheter att åstadkomma kontakt, och slutligen måste vad som åstadkommes ha ett positivt ändamål och ge resultat.

Det här sättet att se på arbetet och på människorna inom ett företag är långtifrån allmänt vedertaget. Det finns många företagare och ännu många fler anställda i vårt land, som inte ha fått klart för sig vad man kan vinna av att kontakt åstadkommes, och att olika parterers synpunkter öppet och ärligt läggas fram och diskuteras. Man förstår inte heller att samförstånd kan vara möjligt. De motsättningar, som finnas, görs ofta större än de verkligen är och kunna ibland visa sig bero bara på missförstånd och bristande upplysningar.

Vid LM ha vi inte, om vi skall vara vara ärliga, kommit så förfärligt långt i att skapa kontakt och se på arbetet som något gemensamt, som förenar oss. Men vi har kanske kommit en liten bit på väg. På sina håll är kamratskapet gott, på andra sämre. Det är naturligt, att man vill ha reda på vad det man själv håller på med betyder i det större sammanhanget. Många är inte nöjda med bara det, man vill också veta vad som görs på andra avdelningar och hur man har det där. Och för några, kanske många, finns ett obestämt intresse för detta ogripbara, som kallas bolaget och bolagsledningen.

Denna oftast outtalade önskan att få mera kontakt och mera upplysning, att se sig själv som en del i det hela, har haft litet svårt att komma till uttryck. Det har saknats någon ordnad form för att åstadkomma upplysning, meningsutbyten, samför-

stånd. Genom organisationerna har en del kommit fram och diskuterats, men det är också mycket som inte kunnat tas upp på det sättet.

På senare år har företaget börjat intressera sig mera för upplysningsverksamhet och studieverksamhet. Studieavdelningen har blivit tillgänglig för alla anställda och denna tidning har startats. En serie om »Företaget och vi» har ordnats av Fritidsverksamheten och hade en hel del att ge. Detta ökade intresse har väl inte ännu åstadkommit en verklig kontakt, men det kan kanske bli det med tiden. Och säkert behövs flera former än dessa, om en kontakt i egentlig mening skall kunna komma till stånd. Några exempel bara på vad man skulle kunna tänka sig:

Studieverksamheten behöver utvidgas och föredrag ordnas om bolagets verksamhet, planer och problem. De anställdas problem behöver ventileras mera öppet. Olika avdelningar inom företaget kunde föras ihop och diskutera tvistefrågor, kamratliga träffar borde kunna ordnas inom avdelningarna och mellan olika avdelningar. En ordnad form för förslagsverksamhet skulle kunna införas. Rundfrågor och gallupundersökningar borde föregå åtgärder, som beröra de anställda. Studiebesök vid andra avdelningar och andra företag kunde arrangeras. Vad bolaget tillverkar, skulle kunna demonstreras för de anställda.

Men formerna för kontakt är dock endast stommen, för en verklig kontakt fordras mycket mer. Ändamålet skall vara att stärka företaget och samtidigt främja de anställdas intressen. Många anse att detta är två saker, som strida mot varandra. Jag tror för min del att det är två sidor av samma sak. Om både företaget och de anställda arbeta mot samma mål, så främjas både företagets intressen och de anställdas.

Forts. på sid. 23

"Noll-Femman"

Inom LME:s verkstad, där avdelningarna i allmänhet ha 10-tals år på nacken, kan väl avdelning Vta 05, som bara är ett par år gammal, betraktas som en journalistisk nyhet, värd KONTAKTENS uppmärksamhet.

Den bildades för att till Midsommarkransen kunna koncentrera LME:s arbete med transmissionsmateriel, som ansågs spridd på väl många ställen. Försäljning, konstruktion och det på detta område särskilt viktiga utvecklingsarbetet i laboratoriet ha sedan länge skett inom LME:s murar, först på Döbelnsgatan och sedan i Midsommarkransen, men fabrikationen har varit förlagd till Svenska Radiobolaget och Älvsjö kabelfabrik.

Som vanligt här i livet har det nu inte gått som man tänkt sig, och koncentrationen har det blivit dåligt med. Kundernas leveransanspråk ha växt så hastigt, och Midsommarkransens verkstad har haft så mycket att göra med andra saker, att transmissionsfabrikationen på Radiobolaget och Älvsjö har måst utökas, trots 05-ans tillkomst — men det är ju ett streck i räkningen, som man inte precis sörjer för.

05-an har i alla fall redan under sin korta livstid hunnit göra en god insats för att förhindra kaos i rikstelefontrafiken här i landet. Bristen på koppar och bly under krigsåren har gjort, att Telegrafverket fått skära ned sitt rikskabelbygge mycket hårt och då trafikbehovet samtidigt växt ännu hastigare än tidigare, skulle situationen antagligen ha blivit rätt svärbemästrad utan de 8-kanalsystem, som utgör 05-ans största produktionsartikel.

Med ett sådant system kan man nu föra 8 samtidiga samtal på varje par trådar i en redan existerande rikskabel, där man förut bara kunde föra ett. Hur det går till? Ja, i princip på samma sätt som i radion, genom att använda olika våglängder, där varje samtal får sin.

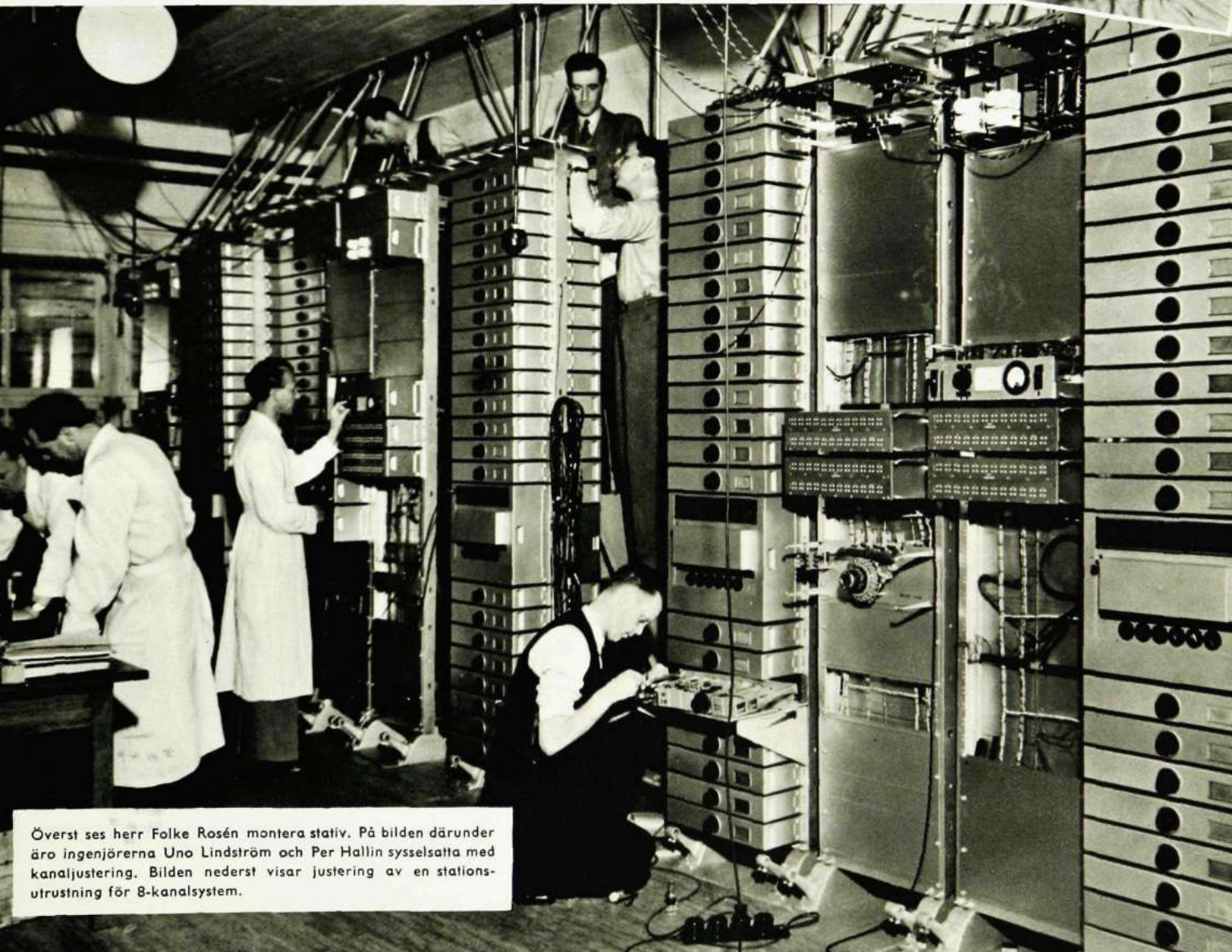
Överst en bild från detaljmontaget på Vta 05. Därunder är provare John Jakobsson sysselsatt med utringning av en oscillator. På bilden därunder håller montör Ture Löfwin och fröken Ulla Wennerström på med montage av en strömfördelningspanel, och nederst t. v. monterar frö-

När det nu fastställda programmet för 8-kanalsystem på äldre rikskablar i Sverige genomförts har man enbart med dessa kanaler ökat det förutvarande totala riksnätet med ungefär 50 %, utan att det gått åt ett enda kilo koppar eller bly till nya ledningar. Vad det betyder under avspärrningstider är lätt att förstå.

Man får emellertid inte därav dra den slutsatsen att det rör sig om en krisfabrikation, som måste nedläggas, när det blir gott om koppar och bly till kablar. Nej, mångkanalsystemen ha kommit för att stanna, därför att de ge bättre och billigare telefonförbindelser. De kanske inte komma att heta huvudsakligen 8-kanalsystem utan 12- eller 18- eller 600-kanalsystem, byggda för nya slag av kablar eller för ultrakortvågiga riktade radiostrålar. Det nya 16-kanalsystem för luftledning, som just nu ligger på 05-ans och provrummets bänkar, ser ut att bli en god exportartikel — om inte politiska faktorer lägger allt för omöjliga hinder i vägen. Och det arbetas också i laboratorier och konstruktionskontor, även om det arbetet av okänt skäl kallas improduktivt. LME-ingenjörer ha redan fått två guldmedaljer från Ingeniörsvetenskapsakademien för artiklar, som nu produceras på 05-an. Och vi få väl hoppas det kan bli fler.

Men 05-an gör inte bara mångkanalsystem för telefoni. Där har bl. a. också gjorts saker av militär natur, som inte ens ha beskrivits i vår kollega Ericsson Review. Numera kan det väl dock inte anses som någon indiskretion att

Forts. på sid. 23

Överst ses herr Folke Rosén montera stativ. På bilden därunder äro ingenjörerna Uno Lindström och Per Hallin sysselsatta med kanaljustering. Bilden nederst visar justering av en stationsutrustning för 8-kanalsystem.

”Detta är Svenska Radioaktiebolagets försöksstation i Stockholm”

Några plock ur SRA:s lyssnar-
post under åren 1922—1923

När Svenska Radioaktiebolaget i september år 1922 började sina radiosändningar, så innebar detta naturligtvis en kraftig stimulans av det radiointresse, som allt mera bredde ut sig bland alla åldrar och skikt av den svenska allmänheten. Rundradion befann sig ännu i sin vagga, sändningstekniken var ofullkomlig, och alla erfarenheter av svenska lyssningsförhållanden, som kunde inhämtas, var naturligtvis av största värde för den rundradioteknikens kvalitativa utveckling, Svenska Radioaktiebolaget arbetade för. Vid de regelbundna sändningar, som bolaget anordnade, gav hallämnen lyssnarna alltid en uppmaning att sända in lyssnarrapporter, så att mottagningsförhållandena i olika delar av landet kunde bli kända och möjligheterna till bättre sändning och mottagning därigenom kunde undersökas. Intresserade lyssnare i alla delar av landet hörsammade villigt dessa uppmaningar per brev och telegram, och i Svenska Radioaktiebolagets arkiv finnas samlade dessa pionjärrapporter, vilka för svensk rundradios del kommo att utgöra en tekniskt värdefull grundval för det fortsatta arbetet.

Ris — men också ros

När emellertid den första nyhetens behag hade förflyktigats, och lyssnarna började fästa sig vid, inte bara att de hörde, utan även vad de hörde, så kom snart nog en hel del kritik av programmen vid utsändningarna att strömma in till Svenska Radioaktiebolagets kontor. Det är betecknande att se hur i dessa lyssnARBREV en fråga, som ännu mer än 20 år senare alltjämt lever med samma aktualitet, mycket snart dyker upp. Det gäller hur stor del av programmet, som skall få tas upp av klassisk musik i förhållande till underhållningsmusik respektive dansmusik. En lyssnare skrev t. ex.:

»Då jag är övertygad om att flertalet av radiolyssnarna tillhöra de mera breda publiklagren och således ej äro några entusiastiska vänner av den klassiska musiken eller förstå värdet av denna, får jag föreslå, att åtminstone programmens senare del endast upptar en mera populär och lättfattlig musik, ej jazzmusik, förslagsvis 1890-talets, och då främst de vackra wienervalserna av Strauss, Waldteufel, de ryska mazurkorna av Ganne med flera kända kompositörer samt polpurrier ur gamla operetter och revyer etc.»

En annan lyssnare höjde redan i juli 1923 en varnande röst mot allt för mycket sångnummer i programmen. Han trodde sig nämligen veta, att detta i längden skulle dämpa det gryende radiointresset, som han till största delen ansåg omhuldas av den uppväxande ungdomen, »vilken i nuvarande jazztid varv mycket litet apprecierar sångnummer i den högre stilen. Säkerligen är det Eder inte heller obekant, att sång uppfattas mindre väl än musiknummer och ger följaktligen mindre behållning».

Ovan: Kapten Åke Gösta Bratt, som ofta lät höra sig vid pianot under den svenska radions första år, annonserade sina nummer själv.

Violinisten Gerhard Skog var trägen medverkande i den tidens radioprogram.

Med tanke på radions fostrande betydelse måste givetvis ett och annat sångnummer förekomma, medger dock även denne kritiker. »Dessa måste emellertid noga urskiljas, så att arior och annat uttråkande utelämnas.» Radions »uppfostran» under 20 år har knappast lyckats åstadkomma någon publik omvärdering av dessa programpunkter.

Brev, som uttryckte tacksamhet över programmen och erkännande omdömen kommo emellertid också bolaget till del. Följande lakoniskt hållna meddelande skvallrar om belåtenhet:

»Tack för underhållningen. Hör förb. bra här i Charlottenberg. Hur bra ska då inte Johansson i Uppsala höra.

Licenssökande.»

Tillstånd att få använda radioapparat måste även på den tiden inhämtas från Telegrafverket, och Svenska Radioaktiebolaget förmedlade ansökningar i stort antal. Tillståndsbeviset kostade 10: 50 kr.

De första dagsnyheterna i radio

Bolaget kom också ganska snart med initiativet till »dagsnyheterna». Det arrangerades på den tiden några ut-sändningar per telefon från Nya Dagligt Allehanda till Radiobolagets studio, varifrån nyheterna radierades. Detta försök slog synnerligen väl ut, och många lyssnare tog med förtjusning fasta på möjligheten att genom radions hjälp få senaste nytt. En intresserad lyssnare skrev och föreslog nyhetsutsändning dagligen. Kostnaderna för dessa sändningar, som ju bestredos helt och hållet av Svenska Radioaktiebolaget, menade han skulle kunna täckas av en avgift från intresserade lyssnare av 1 krona i månaden. För 1: 20 i månaden — 20 öre var portokostnaden för postanvisningen — eller 4 öre om dagen skulle man få höra de senaste nyheterna, och det kunde det väl ärligen vara värt! Meddelandena skulle sändas på viss bestämd tid, exempelvis kl. 8—8.15 och föregås av en grammofon-skiva för inställning av mottagaren.

Just inställningen av mottagarna före och även under programsändningen vållade 20-talets lyssnare vissa svårigheter, speciellt som någon paussignal då ännu inte användes. En lyssnare skrev och föreslog, att ljudet från en metronom skulle utsändas under pauserna, så att man skulle kunna ställa in på dess taktslag. En stor nackdel med dåtidens apparater var nämligen att man i sin iver

att ordentligt uppfatta programmet drog på förstärkning genom återkoppling så starkt, att övriga lyssnare stordes genom de uppstående återkopplingstjuten.

»Kanske skulle metronomen medföra en förbättring, såtillvida att en hel del folk läte återkopplingen vara orörd under pauserna. Som det nu är, så uppstår givet under en paus en viss misstanke hos lyssnaren att han är fel avstämd, eller att återkopplingen är för svag. Metronomen borde t. ex. sätta igång ca 10 minuter före konsertens början, och sedan startas under varje paus.»

Korsdrag på Alströmergatan

Kontakten med lyssnarna tog sig ibland också välkomna humoristiska uttryck. Så t. ex. hände det en dag i juli 1923 ett litet missöde under en utsändning: Dagen hade varit mycket het, och ännu på kvällen när utsändningen skulle börja låg värmen tryckande över Alströmergatan. I studion stodo fönstren på vid gavel, och orkestern spelade i skjortärmarna. Konserten var annonserad och hade just kommit i gång som bäst, när dörren till studion öppnades, med påföljd att korsdraget på ett ögonblick virvlade bort alla notbladen från deras platser på notställen och lät dem sakta singla ned på studiomattan. Det blev ett ögonblicks tvekan i musicerandet — och så ett hopplöst kaos. Nå, det var ingenting annat att göra än att avbryta sändningen för en minut, så att musikerna kunde få tag i sina stämmor igen. Hallåmannen fick lov att förklara en rätt genant situation för lyssnarna och konserten kunde så småningom fortsätta.

Ett par dagar senare kom ett brev och ett paket.

»Med tack för fredagens konsert få vi härmed överlämna dessa praktiska anordningar i och för fasthållning av noter till skydd för desammas alltför hastiga avlägsnande, så att ej lyssnare med återkoppling behöva misstänkas för avbrotten. Tackar och tecknar

Med högaktning

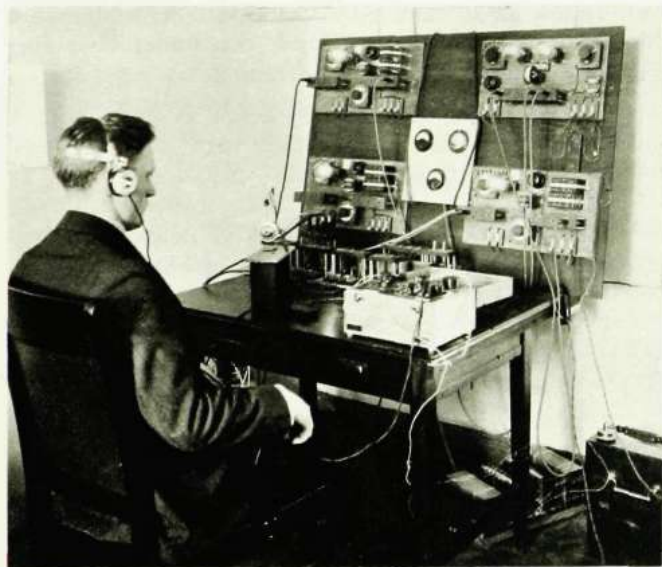
Två lyssnare utan återkoppling men med stängda fönster.»

Paketet innehöll en kartong klädnypor.

Den 17 november 1924 gjordes den sista radioutsändningen från Svenska Radioaktiebolaget, och därmed hade SRA genom sin hallåman sagt godnatt till radiolyssnarna för sista gången. Att detta »godnatt» hade en viss betydelse som en avslutning på dagens radiosamvaro, fick man även för 20 år sedan bevis för. Ett lyssnarbrev avslutades nämligen på följande sätt:

»Och så en sak till! Glöm ej att säga 'godnatt' (det har hänt!). Man sover faktiskt bättre, sedan den där lugna, trygga rösten sagt godnatt.»

Vissa värden äro eviga! Han med den lugna, trygga rösten var förresten nuvarande försäljningschefen på SRA, Hjalmar Carlsson.

SRA:s hallåman, hr Hjalmar Carlsson, vid manöverbordet under en utsändning 1922.

Om luft- och dammsmitta

*L M Ericssons förtroendeläkare, professor
G Fischer redogör här för några utländska
forskares syn på en aktuell medicinsk fråga.*

De akuta luftvägsinfektionerna eller förkylningssjukdomarna, som de mera allmänt kallas, höra till våra vanligaste sjukdomar. Hit räknas snuva, influensa, halsfluss, olika former av svalgkatarr samt deras följsjukdomar, öroninflammation, inflammation i näsans bihålor, lunginflammation, ledgångsreumatism och njurinflammation. Andra sjukdomar, som spridas på samma sätt och som kan bekämpas med liknande metoder äro scharlakansfeber, difteri, kikhosta, mässling, hjärnhinneinflammation, tuberkulos med flera. Många av förkylningssjukdomarna äro så vanliga, att man i allmänhet tar det som en mer eller mindre självklar sak, att man då och då är förkyld och genom förkylning måste vara borta från arbetet. Som regel tillfrisknar man raskt från dessa infektioner, men mången gång kvarstå följsjukdomar under lång tid; dessa sjukdomar förorsaka årligen stora förluster i arbetstid inom alla verksamhetsområden.

Stuart Mudd framlägger i en artikel i *British Medical Journal* (1944, II, 67) en beräkning, enligt vilken den amerikanska industrien skulle förlora 900 000 000 dollars per år uteslutande genom den förlust i arbetstimmar, som orsakats av akuta luftvägsinfektioner. George Morris Piersol säger i januari 1941 i ett anförande vid »the Third Annual Congress on Industrial Health»: »Åtgärder mot och kontroll över de akuta luftvägsinfektionerna står i våra dagar såsom det allvarligaste problemet och på samma gång som det mest trängande behovet, som möter medicinsk forskning i allmänhet och industrimedicensk forskning i synnerhet. Huvudparten av industriläkarnas intresse har sedan länge ägnats yrkessjukdomar och olycksfall i arbete, men det är numera ett allmänt erkänt faktum, att de sjukdomar, som icke äro yrkessjukdomar, äro vida talrikare och av större betydelse. De senare ha det största ansvaret för dessa ofantliga förluster i tid och pengar, som drabba arbetsgivare och anställda lika.»

Problemet, kampen mot akuta luftvägsinfektionerna, möter i alla situationer, där kontakten mellan människorna är stor. Detta gäller arbetsplatser, möteslokaler, kommunikationsmedel, sjukhus, skolor och kollektiva vårdinstitutioner för barn.

Smittorisken vid förkylningssjukdomar

Förkylningssjukdomarna smitta huvudsakligen genom luften. När en sjuk person talar, hostar eller nyser står det en kaskad av fina droppar omkring honom, och varje sådan droppe kan föra smittan vidare till en frisk person. Luften närmast omkring den sjuke är mest smittbemängd, men dropparna indunsta snabbt i luften till stoftkorn, som kunna föras med luftdraget flera meter bort från den sjuke och där smitta ned friska personer. En god ventilation minskar risken för sådan smitta, som också är störst inomhus där dessa stoftkorn länge hålla sig svävande och slutligen falla till golvet som damm. Många smittämnen behålla sin

smittsamhet under lång tid och kan smitta på nytt, när dammet rörs upp genom sopning, eller när ett barn genom lek på golvet får damm på sina fingrar och sedan stoppar dem i munnen. Även föremål, som varit i kontakt med den sjuke, är smittförande. Detta gäller näsdukar, sängfiltar, handdukar och även barnens leksaker. Det smittförande slemmet torkar in men smittämnen dö inte utan virvla till exempel upp i luften som damm vid en bäddning.

Hur kan man bekämpa smittospridningen?

Inom de anglosachsiska länderna har på senare år bedrivits ett energiskt arbete på att få fram vapen i kampen mot denna smittspridning. Man har härvid sökt sig fram på olika vägar; med särskilt konstruerade apparater har man kunnat följa, hur bakteriemängden växlar i luften. Vid sopning och ändå mer vid bäddning ökar antalet bakterier avsevärt. I synnerhet vintertid finner man bland dessa uppvirvlade bakterier massor av olika smittämnen. I synnerhet i sjuksalar, i militärbaracker, i biografer och på andra ställen där stora mängder folk är samlade samtidigt, blir mängden smitta i luften avsevärd.

Denna nedsmittning av luften har man minskat dels genom att olja golven på lämpligt sätt. Vidare har man impregnerat sängkläderna med en del preparat, som binda bakterier. På så sätt har man minskat uppvirvlingen av bakterier. Vidare har man sökt döda eller borttaga de bakterier, som redan finnas i luften. Man har därvid sprutat ut fina moln av vissa vätskor — glykoler — som när de falla ner draga med sig bakterierna till golvet, där dessa bindas av oljan. Vidare har man använt vätskor, som dels binda bakterierna och samtidigt även döda dem. Slutligen har man tagit i sin tjänst de ultraviolette strålarna i kvartslampan, vilka äro kraftigt bakteriedödande och under vissa förhållanden lämpa sig väl för luftrening.

Stuart Mudd sammanfattar betydelsen av dessa försök sålunda: »Rumsluften måste anses vara den viktigaste bäraren av luftvägssjukdomarnas smittämnen. Det är i laboratoriet och genom noga kontrollerade försök bland människor, som grunden skall läggas till strävandena att göra luften ofarlig för mänsklig samlevnad. Medlen skola vara ultraviolett strålning, dammbindande ämnen och bruket av underklorsyrighetens bakteriedödande ångor och av propylen och trietylenglykol. Det praktiska arbetet med att skapa en försörjning med smittfri luft är inte billigt och kräver mer än ett fåtal personers ansträngningar. Luftkonditioneringen kommer att fordra en specialitet eller flera specialiteter inom sanitär ingenjörsvksamhet liksom redan har skett med avseende på vatten och mjölk. Läkare, luftkonditioneringsspecialister, värme-, ventilations- och belysningsingenjörer, producenter av erforderlig apparatur, hälso-

Forts. på sid. 23

"MIDSOMMARGÅRDEN"

Den nya hemgården

i Midsommarkransen

När detta läses har Midsommargården kommit under tak. Då det måhända kan intressera KONTAKTENS läsare att höra hur denna fastighet kommer att te sig och användas i färdigt skick, ha vi bitt intendent Lindberg berätta något om Midsommargården och den stiftelse, som kommer att äga och förvalta fastigheten.

Såsom framgår av bilderna på denna sida, uppföres Midsommargården som en vinkelbyggnad. Huvudbyggnaden blir fyra våningar hög förutom källarvåningen, under det att flygelbyggnaden uppföres i två våningar med källare. Den översta flygelvåningen utgöres av en större samlingslokal med en förhållandevis stor scen, artistloge och sittplatser för 225 personer. I källarvåningen finnas utrymmen för järn- och träslöjd, lokaler för ping-pong, kraftsport, scouting och annat trevligt, som hör till hemgårdsverksamheten, samt lagerlokaler för affärerna. I flygelbyggnadens bottenvåning kommer att inrymmas ett apotek och en filialtelegrafstation samt huvudentrén och en vestibul till den ovannämnda samlingshallen.

Huvudbyggnaden inrymmer i bottenplanet lokaler för Stockholms Erkända Sjukhus, en större livsmedelsbutik förhyrd av Carl Larssons Slakteri AB samt två andra affärslokaler; den ena är avsedd för en modist och den andra uthyrd till AB Herman Meeths. I våningen en trappa upp ligga de egentliga hemgårdslokalerna. Utanför den tidigare nämnda samlingshallen ligger en stor hall och i anslutning till denna ett par mindre festsalar, som vid behov kunna sammanslås till en. Dessa äro avsedda för festligheter och mindre samkväm. I denna våning är även hemgårdens expedition belägen. Vidare finnas här fyra studierum, en systuga, ett större rum, som kan användas för barnträdgårdsverksamhet, samt utrymmen för ett folkbibliotek, uthyrda till Stockholms Stadsbibliotek.

I huvudbyggnadens tredje våning finnas lokaler för LME:s studieverksamhet och verkstadsskola samt tre bostadslägenheter. I den översta våningen finns slutligen förutom bostadslägenheter en gästvåning för Telefonaktiebolaget L M Ericsson med tre gästrum och gemensamt badrum samt lokaler för en tandläkarmottagning.

Ovan: perspektivskiss över Midsommargården. Nedan t. v.: en bild av komplexet under byggnad.

Midsommargården beräknas vara färdig att tas i bruk på eftersommaren i år. Som byggherre står Stiftelsen Midsommargården, i vilken Telefonaktiebolaget L M Ericsson är intressent. Stiftelsens ändamål är enligt de preliminära stadgarna att »inom Midsommarkransen och angränsande stadsdelar verka för gemenskap och förståelse mellan människor tillhörande olika åsiktsriktningar, arbetsområden, livsintressen och åldrar samt befördra den enskildes personliga utveckling».

För stiftelsen finns för närvarande en interimstyrelse med direktör Hans Th Holm som ordförande. Övriga ledamöter äro: kyrkoherde Gustaf Collini, överlärare Paul Andersson, advokat Wilhelm Pehrsson och ingenjör Gustav Jacobsson.

Stiftelsens angelägenheter komma i framtiden att skötas av fullmäktige, som enligt stadgarna skola vara minst femton till antalet. Brännkyrka församlings kyrkoråd och skolråd, Stockholms Stads Barnavårdsnämnd, Arbetsarnas bildningsförbund, L M Ericssons tjänstemannaklubb, L M Ericssons arbetsledarklubb samt L M Ericssons verkstadsskola skola äga att utse vardera en fullmäktig. Telefonaktiebolaget L M Ericsson skall dessutom utse två fullmäktige. Då fullmäktige första gången väljas, utses åtta fullmäktige i enlighet med förestående. Dessa skola därefter dels besluta om antalet fullmäktige och dels utse övriga fullmäktige.

Stiftelsens löpande ärenden komma att skötas av en styrelse med fem ledamöter jämte ett lämpligt antal suppleanter. En ordinarie ledamot och en suppleant i denna styrelse utses av Telefonaktiebolaget L M Ericsson. Av styrelsens övriga ledamöter skall en vara prästman i Brännkyrka församling, en lärare, anställd i skola i Midsommarkransen eller angränsande stadsdelar, och en anställd inom Telefonaktiebolaget L M Ericsson. Denna styrelse är ansvarig inför fullmäktige för stiftelsens verksamhet.

I de ekonomiska kalkylerna för verksamheten ingår, att Midsommargårdens lokaler skola kunna disponeras i stort sett hyresfritt, då fastigheten beräknas kunna finansieras genom det räntefria lån, som Telefonaktiebolaget L M Ericsson ställt till förfogande, och i övrigt genom inflytande hyresavgifter från uthyrda lokaler.

TVÅ LME-INGENJÖRER PÅ SVERIGESESEMESTER

Ingenjör Erik Wester är en av de LME-ingenjörer, som nu efter kriget har kommit hem till Sverige efter flera års isolerad vistelse utomlands. Han har många spännande upplevelser att berätta från de fem år han tillbringat på Java under brinnande krig. Ing. Wester var chef för L M Ericssons filial på Java, som är belägen i den lilla bergsstaden Bandoeng.

— Den 1 mars 1942 började svårigheterna, berättar ing. Wester. Då kom japanernas angrepp på ön plötsligt och överraskande, och samtidigt kom ett telegram från L M Ericsson att jag själv fick avgöra, om jag ville fly eller stanna. Med tanke på min familj valde jag det förra. Vi kom dock försent till sista båten från Tjilatjap, och detta blev vår räddning, ty båten hade inte hunnit långt, förrän den sänktes.

— Vi hade därför inget annat val än att stanna och söka inrätta oss efter förhållandena, och det var ej alltid så lätt. Holländarna på Java blev efter ockupationen internerade. Vi svenskar behövde dock ej dela deras öde. Vi blev i stället lovade arkebusering, om vi hittade på något galet. — Som ett bevis för att vi tillhörde

denna kategori fingö vi bara en s. k. »hondepenning», ett märke, på vilket det stod att läsa: »Denne man har ännu ej inträtt i kriget.»

— På grund av japanernas fientliga inställning till allt holländskt tvingades vi att utbyta firmans holländska namn mot det svenska Telefonaktiebolaget L M Ericsson, avd. Bandoeng. Bristen på råmaterial beredde oss stora svårigheter, då det gällde att hålla företaget igång och ge personalen sysselsättning. Det gällde samtidigt att tillverka produkter, som japanerna ej kunde ha alltför stor nytta av.

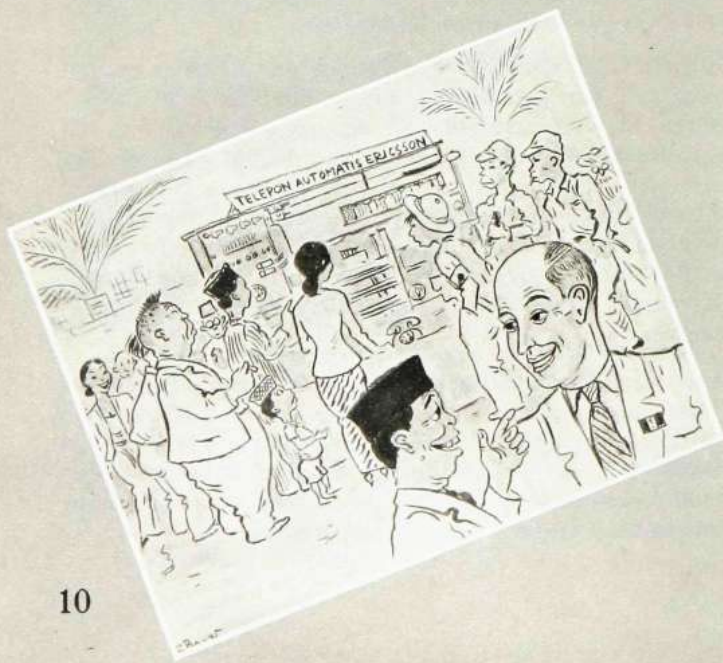
— Först satte vi igång med tillverkning av tvåpoliga växelbordsproppar. Nöden är uppfinningarnas moder, och som exempel på den uppfinningsrikedom, som utvecklades när

det gällde att skaffa material, kan nämnas att i materialet till växelbordspropparna ingick spiralfjädrar ur dynorna i trasiga bilar och gitarrsträngar. Båda dessa ting fanns det gott om. Det spelas nämligen mycket gitarr på Java, tillägger ing. Wester.

Vi tillverkade även telefonspolar, och för detta ändamål behövde vi galvaniserad järntråd. Järntråden kostade vid denna tidpunkt 200 kronor per kg. En dag fick vi dock en ljus idé. Vi köpte in ett stort förråd av hönsnät, som bara kostade 2 kronor per kg, och därmed hade vi så mycket galvaniserad järntråd som vi behövde för lång tid framåt.

— Vi satte även igång med tillverkning av elektriska hushållsartiklar i mitt garage. Elektriciteten var det

Ovan ses L M Ericssons kontor i Bandoeng på Java. Infälld ing. Erik Wester med två av de produkter, som tillverkats med primitiva medel under kriget. I vänstra handen håller han en växelbordspropp och i högra ett par telefonspolar.

Vidstående illustration är signerad Rolf Blomberg, och förhistorien är följande:

Det var en dag i somras, som ing. Wester och redaktör Blomberg, Stockholms-Tidningens korrespondent på Java och en av ing. Westers bästa vänner, möttes på Pasar Malam, Bandoengs årliga mässa, som hölls även i krigets år 1945. I en av utställningslokalerna — ett skjul av bambu — gjorde ing. Wester sin vän uppmärksam på en där utställd telefonväxel. Ovanför denna stod ett anslag: Telefon automatis Ericsson. Redaktör Blomberg uttalade sin glädje över att se Sverige så fint representerat på mässan, något som han ansåg, att hans vän ingenjören hade all heder av. Ing. Wester förklarade dock, att han inte hade något med denna L M Ericsson-produkt att skaffa. Det enda han med säkerhet visste var att den var inlämnad till Telegrafverket för försäljning. Det hela var med andra ord en mystifikation. Telegrafverket ville tydligen göra gratisreklam för L M Ericsson.

Alltnog, herr Blomberg, som även är konstnär, fick i uppdrag att föreviga den säregna utställningsmontern, och resultatet blev vidstående konstverk. Detta översändes senare till »Toko L M Ericsson» med följande rader: »Inneslutet har jag äran översända min skiss från Pasar Malam. I förgrunden Eder chef diskuterande telefonteknik på malajiska — hur det nu är möjligt! — med en indonesier.»

enda som var billigt i Bandoeng — genomsnittsökningen av priserna var 30 gånger, men för elektriciteten lyckades japanerna bara fördubbla kostnaden. I samband med denna tillverkning brände vi keramikplattor av lera. För detta ändamål hade vi byggt upp en speciell apparat — en förtork. Denna apparat gav anledning till en särskild episod. Saken var den, att japanerna en dag gjorde en razzia hos oss efter radioapparater. Härvid upptäckte en ivrig japan den ovannämnda apparaten. I tro att en radiomottagare kunde dölja sig i dess inre, lyfte han på locket och stack ner ena armen. Men det skulle han aldrig ha gjort, ty temperaturen i ugnen var 800 grader C. Efter den betan var det också slut med japanernas besök hos oss.

Telefoner, flyg och fornyfynd i Bogotá

En annan LME-ingenjör, som kommit hem efter många års utlandsvistelse, är ingenjör Göte Fernstedt, som tillbringat hela 15 år i Latinamerika — de senaste 10 åren i Colombia, där han tjänstgjort som L M Ericssons försäljningschef i ett distrikt, som omfattar norra Sydamerika, Centralamerika och Holländska Västindien. Huvudkontoret är beläget i Bogotá.

— Det känns skönt att vara hemma igen, säger ing. Fernstedt, men eljest trivs jag alldeles utmärkt med min syssla i Bogotá. Det är inspirerande att arbeta i Colombia. Det är ett land, som är stätt i en kraftig utveckling. Då det är relativt nytt som självständig stat, arbetar man här intensivt på alla områden för att komma ifatt den övriga världen. Svenska produkter är här mycket eftertraktade på grund av sin goda kvalitet.

Ett par originellt formade dryckeskärl ur ing. Fernstedts samlingar. De äro hämtade från gamla indiagravar i Quimbaya.

År 1930 sålde ing. Gunnar Eklund den första telefonanläggningen på 500 linjer i Colombia, fortsätter ing. Fernstedt. Det var i den gamla staden Honda vid Magdalenafloden. Under de följande åren anlades telefonnät även i städerna Armenia, Ibagué och Manizales. Senare såldes en telefonanläggning till Medellín, och med gjorda och beställda utökningar kommer det totala antalet automatlinjer att ligga närmare 30 000.

Kriget har man inte haft så stor kännning av i Sydamerika. Inte en enda sak har varit ransonerad. Det har naturligtvis fattats en del varor, men inte i någon större utsträckning. Bristen har gjort sig mest kännbar ifråga om bilar och bilringar, men däremot har bensin funnits i överflöd.

Arbetet vid Cia. Ericsson Ltda i Bogotá bedrivs ungefär som här hemma. Även här har man 8 timmars arbetsdag. Semestrarna omfatta 15 arbetsdagar per år och brukar i regel tas ut vid jultiden.

I Colombia finns alla tänkbara klimat, beroende på höjden över havet. På högplatån, där Bogotá ligger, är medeltemperaturen 14 grader, ungefär samma klimat som här i landet. Tar man en halvtimmes flygtur, måste man ta med sig kläder, som lämpa sig för värmen, och flyger man till kusten — eller tar flodbåten dit, vilket tar tre dagar — så måste man ta med sig tropikutrustning. De hastiga klimatombytena är

Några LME-anställda på midsommarfest hos svenske konsulin i Medellín. I främsta raden ses ingenjörerna B Lindén och L Mjöberg samt herrarna Bertil Isaksson, Ryno Isaksson och Georg Ahlund.

dock inte skadliga, försäkrar ing. Fernstedt. »Man blir trött och sover bra men blir inte sjuk. Jag ligger ständigt ute på resor och kan liksom alla mina kolleger intyga, att klimatombytena piggar upp kroppen.»

— Man flyger mycket i Colombia. Det beror på att landet är så kuperat, att en järnvägsresa tar alltför lång tid. Det första flygbolaget kom till redan år 1920. Numera kan man resa med flyg till nästan varje stad i landet. Att nödlända är dock omöjligt i den kuperade terrängen. Men trots detta har flygolyckorna varit få. Ing. Fernstedt har inte endast ägnat sig åt försäljningsarbete under sin vistelse i Sydamerika. Han har även haft rika tillfällen att utöva sin hobby, arkeologien.

Ing. Fernstedts rika samlingar av nutida och förhistorisk sydamerikansk konst vittnar om att han inte har legat på latsidan. Bl. a. har han en förnämlig samling av förhistorisk keramik från olika folkslag, framförallt gravgods från mayafolkets gravar i Yucatan och Guatemala, aztekernas gravar i Mexico och från andra indianfolk, vilkas namn är mindre kända än dessa. Gravfynden består av mat- och dryckeskärl, stenyxor, kvinnliga husgudar av lera samt en mängd sländtrissor och andra föremål, som kunde tänkas komma till nytta även i livet efter detta. Bland fynden kan även nämnas ett musikinstrument, som närmast motsvarar en lergök och som det går att få ljud i än i dag.

— Min samling, säger ing. Fernstedt, var troligen den sista, som gick ut från Colombia. Nu är det nämligen exportförbud på förhistoriska guldsaker och alla arkeologiska eller etnografiska fynd.

T. h. ses sjukavdelningens chef, professor G Fischer, diskutera en sjukvårdsangelägenhet med syster Alice. Nedan undersöker syster Eva ett blodprov i mikroskopet. På mittbilden ses doktor H Sjöberg, som har hand om de kirurgiska fallen, med syster Alices hjälp behandla en patient, som fått en sårskada i pannan.

T. h. får fru Alice Lundgren massage av LM Ericssons egen sjukgymnast, fru Astrid Widdell.

Hos dr

Läkarvård på för
privilegier, som ti
L M Ericsson, och
garanterar profess
arbetare, dr H Sj
S Uhleman, som da
att sköta om i L
KONTAKTEN
glimtar från det
Ericssons sjuk- eller

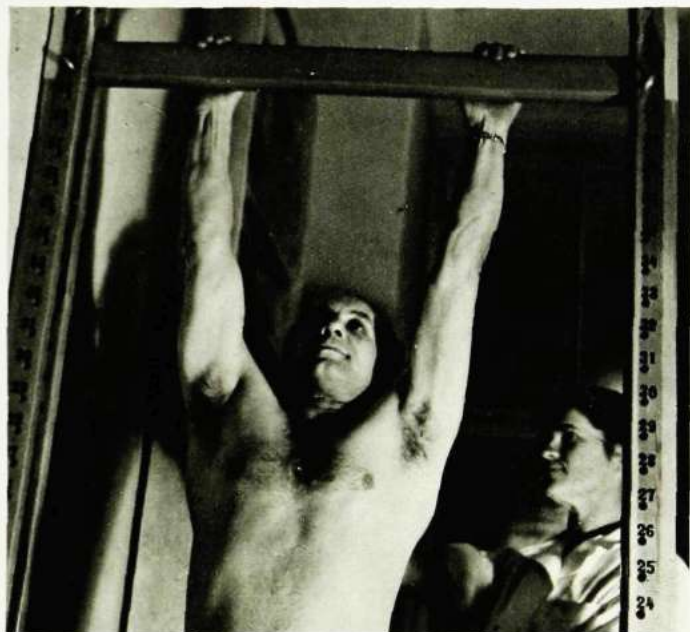
Det kan tyvärr inte
då och då inträffa
Bildraden här intill
fade för någon tid
Gerhardson, som
bar sig inte bättre ä
och ådrog sig en ry
genast till sjukavde
hand av syster Ali
Hanssons vård. En
att skadan ej var
Gerhardson efter
han till sjukkassan,
för den tid han var
ses här lämna utsjuk

T. v. "Hosta — andas", säger dr B Hansson åt den här lilla patienten, och lyssnar uppmärksamt i stetoskåpet. Värmelampan gör gott åt reumatismen, tycker vaktmästare Erik Wennerström nedan.

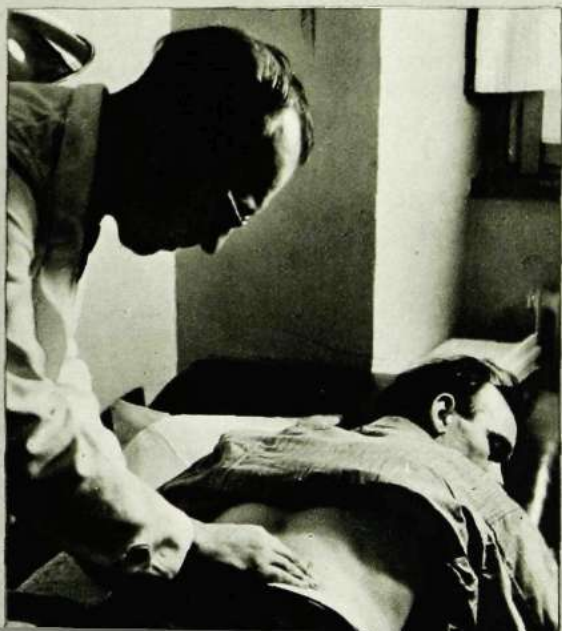
tor LM

Illkor är ett av de
varje anställd hos
naden blir god, det
er och hans med-
B Hansson och dr
en mängd patienter
erna sjukavdelning.
etta uppslag några
nde arbetet i L M
nte hälsoavdelning.

T. v. Herr Ragnar Björklund, Vta 11, får sjukgymnastik för en ryggskada.

att olyckshändelser
Ericssons område.
lycksfall, som inträffat
var montör Nils
ka från ett tak. Det
öll ned på en trappa
Den skadade fördes
han först togs om
han kom under dr
g visade dessbättre,
ig natur. Då herr
kom på benen, gick
le pengar att hämta
n. Fru G Ternström
n på bilden längst. h.

Minnesgod kamrat

Förre ingenjören hos bolaget John Edvard Hansson, som avlidit den 22 maj 1945, har i testamente förordnat, att i runt tal 200 000 kronor av hans efterlämnade förmögenhet skall tillfalla Stockholms Sjukhem att användas till friplatser åt ingenjör Hanssons närmaste eller någon av Telefonaktiebolaget L M Ericssons tjänstemän.

Sjukhemmets styrelse, som tacksamt mottagit donationen, har utfärdat ett särskilt reglemente för »John Hanssons Minnesfond till beredande av friplatser å Stockholms Sjukhem». I reglementet stadgas bl. a., att företrädesrätt till friplats tillkommer —

med iakttagande av att verkligt behov föreligger — i första hand den avlidnes närmaste och i andra hand tjänstemän anställda hos Telefonaktiebolaget L M Ericsson.

Tjänsteman, som önskar närmare upplysningar i denna fråga eller som önskar ifrågakomma till nämnda friplatser på Stockholms Sjukhem, kan lämpligen hänvända sig till Personalkonsulenten. Enligt uppgift kan ansökningar ingivas när som helst. Upplysningsvis kan nämnas, att friplatserna äro avsedda för kroniskt sjuka, alltså icke för exempelvis kirurgiska fall, samt att de icke äro tillgängliga för »familjemedlemmar».

T. v. ing. John Edvard Hansson. Nedan: längst t. v. får förman J E G Engman, X, motta guldmedaljen av fru Lisbeth Ericson. På mittbilden gratulerar direktör Helge Ericson frk M Wixell, K, och t. h. därom ett glatt gäng medaljörer, svarvare W. Eriksson, Alpha, verkställare G E Dahlberg, Alpha, och tavelmontör Karl Johansson, LME i livligt samspråk.

ÅRETS GULDMEDALJÖRER

Onsdagen den 19 december 1945 utdelades för andra gången L M Ericssons förtjänstmedalj i guld vid en högtidlighet på Piperska Muren. Ordföranden i Telefonaktiebolaget L M Ericssons styrelse, generaldirektör W Borgqvist, utdelade därvid guldmedaljen till 41 tjänstemän och arbetare. Varje medaljör erhöi samtidigt en plånbok med inläggande 500 kronor.

Efter medaljutdelningen följde middag och samkväm för medaljörerna samt representanter för företagsledningen och de olika arbetar- och tjänstemannaorganisationerna inom koncernen. Under middagen talade intendent Hugo Lindberg, som hälsade de närvarande välkomna, direktör Helge Ericson, som frambar bolagets tack till medaljörerna och

ingenjör Sven Lindström, som talade å medaljörernas vägnar och framförde gästernas tack.

Två filmer visades under kvällens lopp, och vidare förekom underhållning med sång och trolleri. Andra uppskattade inslag i programmet var ett versifierat anförande av hr Rickard Viksell och en prolog, skriven för 20 år sedan av ing. V Söderström, som föredrogs ur minnet av ing. F Markman.

Medaljörerna voro: verkstadsarbetarna S K Almgren, Vta 36, fröken A J Almqvist, Vta 16, A H Andersson, Vta 30, C O Andersson, Vta 39, C G V Andersson, Vta 32, och K O Bomgren, Vta 30, verkställare G E Dahlberg, Alpha, montageförman J E G Engman, X, verkställare C L Eriksson, Alpha, verkstadsarbetare E W Eriksson, Alpha, förman C O Haag,

Ermi, montör E A Haglund, X, verkstadsarbetarna A Hedström, Vta 07, C J L Johansson, Vta 27, fru A M Johansson, K T A Jönsson, Vta 13, och E M Jönsson, K, ingenjör K J Karlsson, Alpha, verkställare O M Karlsson, Alpha, verkstadsarbetarna G O Carlsson, Vta 32, A J Carlsson och L V Larsson, Vta 21, ingenjör Sven E Lindström, XA, förman J W L Lindström, Ermi, ingenjör J F Lundberg, K, verkstadsarbetarna L F Lundin, Vta 11, och T Nilsson, Vta 39, förman M Nordlander, Fas, verkstadsarbetare K E Nordström, Vta 39, ingenjör P G Nylén, Alpha, verkstadsarbetarna E H Olsson, Vta 21, E S Pettersson, Alpha, K A G Rosenberg, Vta 30, och fröken O T Scherman, Vta 13, ingenjör Josef Schmidt, Vik, verkstadsarbetare J V Sjögren, Vta 14, kassörskan fru Greta Ternström, Pi, verkstadsarbetare A G Tillberg, Vta 14, ingenjör Olof Wibeck, Xls, verkstadsarbetare R E Viksell, Vta 36, och kontorist fröken M K Wixell, K.

Fredrika Bremer- hemmet

Ungefär 5 minuters väg från LM ligger det — idealhemmet för unga flickor — närmare bestämt vid Kyn-delmässosgränd 7. I stället för ett en-samt hyresrum utan någon omvård-nad får den unga landsortsflickan här ett trivsamt hem under en utmärkt föreståndarinnas ledning, god mat, trevligt kamratliv. I fyra samman-slagna lägenheter bor 17 flickor i åldern 15—22 år i det på nyåret 1945 av Fredrika Bremerförbundet inrättade hemmet. Rummen, som är ljusst och vackert inredda, delas av två eller tre, och dessutom finns nå-gra enkelrum. För delat rum betalas kr. 24: 50 per vecka i helinackorde-ring och för ensamt rum 28 kr. Be-roende på lönen kan dock avgiften för de yngre bli så låg som kr 17: 50. Det var en tillfällighet, som avgjorde, att hemmet blev placerat i Mid-sommarkransen och att det över hu-vud taget kom till stånd i denna vå-ningsbristens tid. En socialt intresse-rad byggmästare, som kände behovet, erbjöd lägenheterna i ett hus, som var under uppförande. L M Ericsson gav insatsbeloppet till lägenheterna, barnvårdsnämnden lämnade bidrag, likaså ett antal firmor såsom Lilje-holmens Kabelfabrik, som gav pen-gar och armatur. Kooperativa för-bundet, PUB samt NK skänkte varor, som tagits ut i möbler och textilier. Ett större bidrag har erhål-lits från Arvsfonden. Andra fonder och enskilda personer ha bidragit med resten.

Flickorna få också hjälpa till med hushållsbe-styren. Nedan t. h. ses Siri Åkerström och Ruth Jansson klara av middagsdisken. T. v. sitter Siri Åkerström och Ruth Jansson i sin trivsamma "Iya" i flickhemmet.

Några av flickorna samlade kring husmor i hemmets vardagsrum. Fr. v.: frk:na Siri Åkerström och Ruth Jansson, Vta 36, fröken Margareta Nyström, Gs, hemmets husmor, fröken Tägtström och fröken Margit Söderström, Eva.

Föreståndarinnan, fröken Tägtström, gör allt för att flickorna skall känna sig som hemma. I det ombonade sällskapsrummet har man tillgång till radio — en gåva från LM — diverse sällskapsspel, böcker, symaskin m. m. Man sjunger, stoppar strumpor, handarbetar, sysslar med klädvård och med fröken Tägtströms hjälp syr också den händig själva sina kläder. Några av flickorna läser real- eller studentkurser per korrespondens, och de försvinner därför oftast in på sina rum efter middagen — eller middagsdisken, om man har diskvecka.

Då och då anordnas föredrag och musikafnär. Surströmmingskiva och dans har varit rolig omväxling. Här sammanbor alltså ungdomar från kontor, fabrik, telegraf, affärer osv. LM är rikt representerat efter-som ett antal platser står till förfo-gande för de anställda. Plats sökes genom personalkonsulenten.

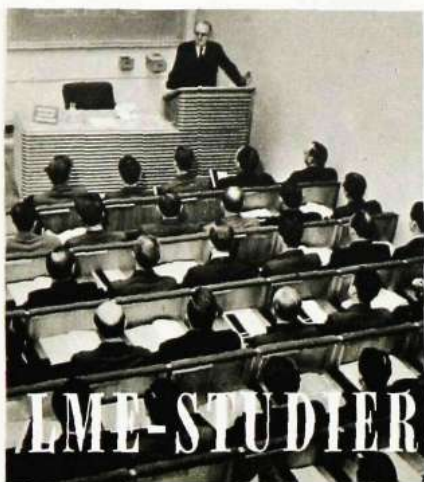
Vi frågar fröken Margit Söderström på avd. Eva hur hon trivs på hemmet. »Utmärkt», ler frk. Söderström över hela ansiktet. »Jag kom direkt efter realexamen från mitt hem i Östhammar till LM och flickhemmet. och jag är glad över att min första varaktiga kontakt med storstaden ägde rum i så trivsam miljö. Nu läser jag studentkurs per korrespon-dens, det har möjliggjorts genom Pu, som ordnat med rabatt, och det går bra att läsa, när jag stänger in mig i mitt eget rum.»

Rut Jansson och Siri Åkerström hål-ler ihop i vått och torrt. De började i oktober 1945 på LM på Vta 36 och flyttade samtidigt till hemmet. De är framåtsträvande och energiska unga damer, som till våren börjar en kvällskurs för att på två år ta realen på fritid. »Hur finner Ni Er i den enda restriktion hemmet mig veter-ligt har — att Ni skall vara hemma kl. 23 på vardagskvällarna och kl. 24 på lördagarna?» »Jo, det känns inte alls som något tvång, vi trivs så bra hemma och dessutom kan vi få en nyckel, när vi ber husmor om det. I ett hem vill ju föräldrarna också ha litet kontroll på ungdomarna och det här är precis som ett verkligt hem.»

Margareta Nyström arbetar på rit-kontoret som kopist. Hon fick vänta ganska länge på att få en plats på hemmet, men nu hoppas hon få bo kvar så länge som möjligt, ty hon stortrivs där. Det önskar vi också att hon skall göra, ty det är just sådana friska, trevliga fileckor, som gör hemmet till vad det är — ett verkligt trevligt ungdomshem.

Gunnel Nordholm

Studieintresset under höstterminen har varit gott, och arbetarpersonalen har i ganska stor utsträckning utnyttjat de nyöppnade möjligheterna till vidareutbildning. Bland kontorspersonalen verkar studietakten för närvarande dock något dämpad i jämförelse med föregående läsår. Överallt inom vårt företag råder just nu en anspänning av alla krafter för att lösa de brådskande ordinarie arbetsuppgifterna, varför det kan vara förklarligt, att tiden inte alltid räcker till även för studier — i varje fall inte i samma omfattning som tidigare. Man bör dock komma ihåg, att arbetsuppgifterna alltid lösas lättare och snabbare ju mer man känner till om den sak, man håller på med. Man bör därför inte vara rädd för att ta ett extra krafttag genom att studera de ämnen, som man har omedelbar nytta av i arbetet. Studiet av övriga ämnen, som ligga vid sidan av de egentliga arbetsuppgifterna, kan därför tills vidare uppskjutas till lämpligare tidpunkt för att få bättre tid till de viktigare ämnena omedelbart.

Alldeles särskilt vill jag råda de nyanställda att noggrant studera studieprogrammet och lägga upp en studieplan, som på snabbaste och effektivaste sätt leder till full förståelse för arbetsuppgiften. Varje nyanställd på kontoret erhåller numera ett studieprogram genom personalavdelningens försorg. De nyanställda vid de olika dotterföretagen tillrådas att vända sig till den ingenjör vid företaget, som företräder studieverksamheten. Han kommer att lämna ut ett studieprogram och ge råd och upplysningar. De som arbeta på verkstaden böra lämpligen vända sig till studieombudet på avdelningen, som ger erforderliga upplysningar.

I det på verkstaden utdelade lilla studieprogrammet har studiecirkeln

Räknestickans användning återupptagits redan denna termin. Anslutningen till denna cirkel blev nämligen under föregående termin så stor, att vi inte kunde ta med alla, vartill kommer att många andra bett om en upprepning snarast möjligt. De andra nya studiecirkelarna i programmet äro Arbetarskydd och Industriell ekonomi. Den sistnämnda är alldeles speciellt aktuell just nu för den, som i frågan om industriell demokrati vill föra en saklig diskussion, då det kräves, att man har de ekonomiska sambanden inom en industri fullt klara för sig.

Under denna termin ha vi även för avsikt att för arbetarpersonalen ge en intern information om företaget. För var och en som är anställd vid LME bör det vara av allra största intresse att känna till det egna företaget i olika avseenden. Därigenom komma många åtgärder, som isolerade verka oförklarliga, att i det stora sammanhanget framstå såsom helt naturliga. Det blir en hel serie föreläsningar med bordssamtal och diskussioner, som komma att belysa vårt företag ur olika synpunkter. Varje gång kommer att visas ett stort antal skioptikonbilder och i vissa fall även film, varefter broschyrer komma att utdelas till de närvarande med en sammanfattning över den behandlade delen av ämnet. Jag hoppas, att anslutningen till denna kurs skall bli så stor som möjligt.

T Porsander

TBV

Studieverksamheten inom en organisation måste i första hand vara inriktad på ämnen, som äro nyttiga för medlemmarnas arbete i organisationen. Det är därför som sådana ämnen som mötesteknik och facklig skolning samt talarekurser sätts

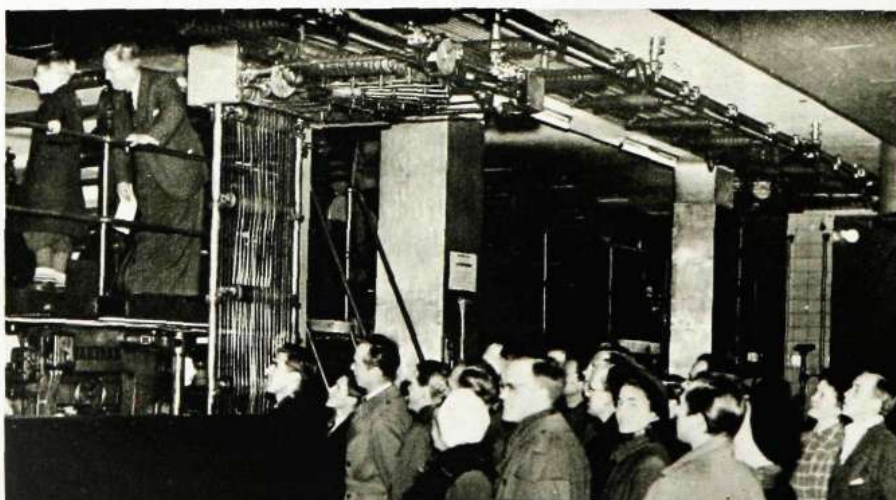
främst på TBV:s program. Att det sedan inte alltid är lätt för studieombuden att få medlemmarna så intresserade för dessa kurser, att de komma med i dem, är tyvärr ett faktum.

Det kan säkerligen lämnas flera skäl för medlemmarnas ringa intresse för föreningsbildande ämnen. Ett skäl som ofta framföres är att dessa ämnen inte kunna vara nyttiga utanför organisationsarbetet. Vi ställas emellertid dagligen i vårt arbete inför situationer, då vi önska att vi bättre behärskade konsten att kunna tala offentligt och konsten att använda och känna till spelreglerna för en demokratisk mötesordning. I skolorna ha vi lärt oss vad som hände år 1632 och hur stor volymen av en kub är, men inte hur man skall lägga sina ord i en debatt för att de skola göra bästa verkan. I vår kompletterande utbildning måste därför de föreningsbildande ämnena spela stor roll, så att vi verkligen bli allmänbildade.

Ett annat skäl, som ofta framföres mot att komma med i en studiecirkel, där t. ex. mötesteknik studeras, är att firmans studier ta all den tid som kan offras på studier. Häremot måste sägas, att då man ofta i sitt dagliga arbete har användning för vad man lärt i studiecirkeln, bör man snarare anse kurser i föreningsbildande ämnen som komplement till firmans egna kurser. Detta gäller kanske särskilt för de tjänstemän, som komma i kontakt med kunderna.

Denna termins kurser i föreningsbildande ämnen pågå nu för fullt,

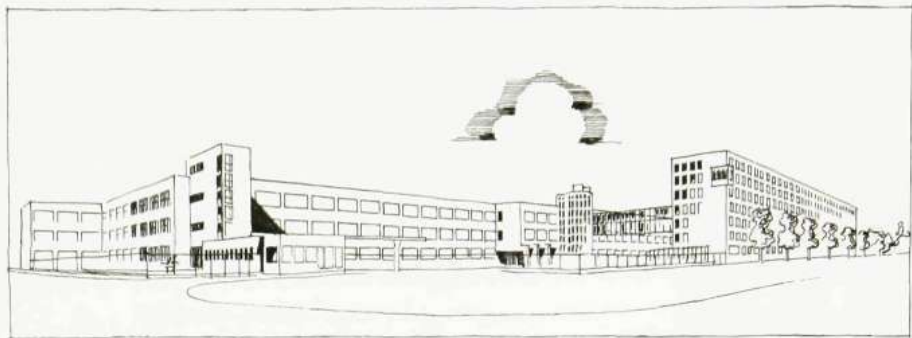
Lördagen den 15 december gavs tillfälle för LME:s tjänstemän att se hur en daglig tidning kommer till. Det var Morgon-Tidningens tryckeri, som visades, och TBV stod som arrangör. Ett 30-tal hade infunnit sig och besåg sätteriet, stereotypavdelningen och pressarna under ledning av maskinskötare Hedberg.

Nybyggnad i Midsommarkransen

De krigförande ländernas krigsansträngningar ha på många områden och inte minst inom de verksamhetsfält, som beröra vårt bolags arbete, medfört ett betydelsefullt tekniskt nyskapande. För att skaffa oss de utvidgade resurser, som erfordras för fortsatt konkurrens och för att vi skola kunna på ett effektivt och ändamålsenligt sätt bearbeta framkomna nyheter för våra förhållanden, har bolagets styrelse anslagit medel för utvidgning av våra forsknings- och utvecklingsarbeten.

Härför erforderliga lokaler komma att erhållas i en fristående byggnad

i Midsommarkransen vars belägenhet och utseende i stora drag framgår av arkitekt Wennerholms här återgivna perspektivskiss. Den nya byggnaden, som planeras att ge plats även för

utvidgning av andra avdelningar, får yttermåttarna ca 73 × 13 meter och uppföres i 7 våningar jämte källare. Byggnadsarbetena skola påbörjas så snart byggnadstillstånd erhållits.

men till hösten blir det en ny termin, och då kommer TBV igen med nya kurser. Se till hösten efter i TBV:s program, vilken kurs som passar Er bäst!

Det är emellertid inte enbart förkningsbildande ämnen, som stå på TBV:s program. Inalles ha under förra terminen 80 studiegrupper med 1100 deltagare varit i verksamhet i Stockholm. Inte mindre än 6 talare- och debattgrupper ha pågått. Språkkurserna ha som vanligt samlat många deltagare — denna säsong tycks engelskan vara »det moderna språket». Intresset för hobbykurserna har varit större än någonsin, och flera kurser fingo dubbleras under hösten.

Under vårterminen tänker TBV komma med en föreläsningsserie i kommunala spörsmål. Den är planerad att börja i mars. Närmare meddelanden komma att lämnas på anslagstavlor.

TBV har under de senaste åren en gång varje termin ordnat en aftenunderhållning, en TBV-träff. Denna termins TBV-träff beräknas komma i slutet av mars. TBV-träffarna lämna god underhållning till lågt pris. Stöd TBV, tjänstemännens egen studieorganisation.

Arne Olryd

Fritidsverksamhetens studiesektion

Det har varit ganska livligt på studiefrenten under den gångna hösten. Kursen »Företaget och vi», som pågick under sex kvällar och bl. a. berörde en del aktuella problem på arbetsplatsen, fick ganska stor anslutning. Skulle man våga göra ett omdöme om denna kurs, så kan man nog säga, att det var en lycklig form för överläggningar mellan representanter för företaget och de anställda om gemensamma intressefrågor.

I språk pågår inte mindre än sex cirklar, därav fem i engelska och en i svenska språket. Dessa cirklar fortsätta under innevarande säsong, liksom även cirkeln i arbetsstudier.

Beträffande programmet för våren kan nämnas, att det pågår en kurs i sexualhygien med fru Elise Ottesen-Jensen som föreläsare. Vidare en konversationscirkel i engelska samt en talarkurs. Kursen i engelska är avsedd för dem som utan större svårighet förstår och talar engelska.

Dessutom finns det naturligtvis möjlighet att bilda studiecirkel i andra ämnen. Det finns ju en mångfald aktuella problem att välja på. Studiekommittén står gärna till tjänst i mån av möjligheter, om det finns intresse för cirkel i andra än här berörda ämnen.

Att veta mer och mer är något som vi nog alla eftersträva, inte minst i vår för övrigt specialiserade tid. Framgången i livet för den enskilde är oftast en följd av vakenhet, kunighet och inte minst mångsidighet. Det är på denna punkt som den fria studieverksamheten vill göra sin väsentliga insats.

För många, som vill göra en insats här i livet utöver den dagliga gärningen på sin arbetsplats, är det alltid ett problem att få fritiden att räckta till. Andra däremot klaga ofta på de långa vinterkvällarnas tråkighet. Den som tillhör den sistnämnda kategorien bör tänka på följande goda tips: Kom med i studiearbetet, en lycklig kombination av nytta och nöje!

K Karlsson

Studiecirkel inom Signalbolaget

I oktober startades inom Signalbolaget en studiecirkel i spårledningsteknik. Studiecirkeln, som ledes av ing. C Ahlberg, SIBTC, har 8 deltagare. Ett engelskt arbete »Railway Track Circuits» av D C Gall ligger till grund för cirkelns arbete. Varje deltagare erhåller successivt den svenska översättningen av boken jämte de kompletterande utredningar, som utförts av cirkeln.

Partoprenanto

Frågesport vid LME

Fredagen den 23 november 1945 hade Fritidskommittén anordnat ett samkväm i L M Ericssons tjänstemannamatsal. Som extra dragplåster hade man lyckats förvärva magister Gösta Knutsson som på känt maner ledde en frågesporttävling mellan 5-mannalag från kontoret och verkstaden.

Bland frågorna:

Vem var Sveriges första kvinnliga nobelpristagare, statsråd, riksdagsman?

Vad är motsvarigheten till andra kammaren i Finland, Ridderholmskyrkan i Danmark och Per Albin i Norge?

Nämn tre svenska städer, som sluta på »m».

Nämn fyra andra ord än telefon, som börja med förstavelsen »tele».

Slutresultatet i den hårda kampen blev 42 1/2 poäng för verkstaden och 41 1/2 poäng för kontoret, ett ganska gott resultat, då högsta möjliga poängsiffra var 45.

Prisutdelning i motionsfotbollen vid LME

Fredagen den 7 december utdelades för första gången de nyuppsatta vandringsprisen i den s. k. »motionsfotbollen» mellan kontorsavdelningarna. Prisutdelningen ägde rum i LMEs tjänstemannamatsal och förvärdades av intendent H Lindberg.

Segrare i 1945 års »kontorscup» blev X-lab och i »kontorsserien» avdelning Y, vilka nu ha nöjet att till nästa höst på respektive avdelningar förvara de dekorativa priserna. På andra plats i cupen kom Vts, och en kombination från avdelningarna G och N slutade som tvåa i serien.

Priserna, som tillkommit genom en insamling bland kontorspersonalen, äro utförda i s. k. Ystadsbrons. I kontorscupen utgöres priset av en pokal på träsockel och i kontorsserien av ett fat. Förutom de båda vandringsprisen utdelades silvermedaljer till spelarna i de båda segrande lagen och bronsmedaljer till spelarna i de lag, som kommit på andra plats.

Prisutdelningen inramades av ett rikhaltigt underhållningsprogram.

T. v. magister Gösta Knutsson i frågesportlagen på LME.

Alpha-sport

Sportintresset har länge varit stort bland alphaiterna, men säsongen 1945 har överträffat alla föregående i fråga om livaktighet. Fri idrott, simning, tennis, orientering, skytte och gymnastik står på programmet, och alla dessa sportgrenar ha funnit sina mer eller mindre framgångsrika utövare. Såväl duster de olika avdelningarna emellan som tävlingar inom koncernen ha ägt rum. Några vackra resultat ha kunnat noteras bl. a. i Koncerttävlingarna i fri idrott, där T Bergström, Affärskontoret, hemförde mästerskapet i löpning 1 500 m för yngre oldboys, och M Nilsson med smeknamnet »Vermouth», avd. V5, segrade i 5-kamp.

Två av Alphas framgångsrika idrottsmän: nedan segraren i koncernfemkampen M Nilsson, avd. V5, alias »Vermouth». Infälld K Lindquist, avd. V3, koncernmästare i orientering.

Även i orientering var det en alphait, nämligen K Lindqvist, avd. V3, som blev koncernmästare.

KONTAKTEN har vänt sig till några av tävlingsarrangörerna för att få några intryck från sportlivet inom Alpha. Först till ing. E Tibblin, Ritkontoret, som varit en av ledarna för friidrotten, och han verkar mycket belåten med såväl resultat som alphaiternas intresse. Mest framgångsrike friidrottsman har M Nilsson varit. Han vann den ovan nämnda koncernfemkampen och i poängtävlingarna de olika koncernföretagen emellan var han en riktig poängslukare och bärgade ensam 138 poäng. Men även många andra ha gjort bra ifrån sig.

Intresset har även varit över förväntan stort för det alphamästerskap i lagkappsimning, som alltsedan 1944 ägt rum i Ängbybadet. Simsektionen har genom dessa lagkappsimningar velat locka fram överhuvud taget alla simkunniga inom avdelningarna för att förmå dem att underhålla och förkovra sin simkunnighet. Alphas simledare hr Hessel framhåller också, att man naturligtvis gärna även skall taga hand om icke simkunniga för att bibringa dem denna nödvändiga kunskap. Hittills tycks emellertid blygheten varit för stor, men simsektionen hoppas, att de, som till äventyrs ännu icke äro simkunniga, skola anmäla sig nästa sommar eller helst redan i vinter, då det ju finnes möjlighet till simning i någon av våra badinrättningar. I lagkappsimningen för herrar segrade efter en hård strid Maskinhallens lag, och i damtävlingen var det Kondensatoravdelningens lag, som badade fortast.

Skogsluffaren ingenjör G Hallmans på Laboratoriet, ser belåten ut, när han intervjuas om orienteringssporten hos Alpha. Ja, Alpha vann ju koncernmästerskapet i seniorklassen genom Karl Lindqvist, avd. V3, och det måste vi ju vara belåtna med. Och då var det ändå Alpha, som var arrangör och hade en del av sina trumfäss som funktionärer. Vid klubbmästerskapet ute vid Tullinge den 16 september vanns seniorklassen av Gösta Lundberg, avd. V1.

Herr A Ternström, Planeringen, svänger energiskt med racketen i luften, när vi tillfråga honom, hur det går med tennisporten inom Alpha. Jo, säger herr Ternström, nu har det blåsts liv även i tennisen, och ett stort antal tjänstemän och arbetare, såväl damer som herrar ha mött upp

Härovan trenne pistolskyttar som genom slitig träning bibringat sig en sådan säkerhet i pistolskjutningens svåra konst att de vid nationell pistolfältskjutning i Eskilstuna den 4/11 1945 bland ett par hundratal skyttar icke endast lyckades belägga ledande individuella placeringar utan även hemtogo ett lagpris i klassen för blandade vapen.

De tre pristagarna äro fr. v. Arne F Wrette, T, Bo Cornelius, FÖB, Holger Sandgren, Nau.

och slagit friska slag. Under hösten utspelades klubbmästerskapstävlingar i form av utslagstävlan med åtföljande tröstomgång. Vad själva spelet beträffar, så fanns det både långa bollar, korta bollar och låga bollar, men kanske främst höga bollar. Även om en del höjdrekor sattes under dessa tävlingar var syftet vunnit, nämligen att locka fram icke bara gamla vana tennismatadorer utan även nybörjare och sådana, som av en eller annan anledning inte sysslat med tennis på länge. Den verkliga tennisgnistan fanns emellertid, och det lovar gott för fortsättningen. Finalister blev ingenjörerna C A Sellberg och A Holmqvist, som fick spela två matcher, innan ing Holmqvist kunde koras till mästare.

Alpha har flera goda skyttar, säger ingenjör A Lundborg, som är ordförande i Alphas korporationsskytteförening, men det har varit svårt att sammanföra dem till ett gemensamt uppträdande utåt. Vid nordvästra förstädernas årligen återkommande korporationsskytte har Alpha, som segrade år 1941, de senaste åren måst lida smäleken att trots individuella segrar och placeringar beskedligt hålla till bland bottenlagen. Efter förra årets jumboplacering ilsknade fyra alphadeltagare emellertid till, gingo avsides och tummade på att nu skulle det bli andra bullar av i fortsättningen. Tidigt i våras började en ivrig reklamkampanj, varpå en målmedveten träning

sattes i gång på Järva skjutbana. Vid »korpen» den 23 september visade sig resultatet i form av en god fjärdeplacering med 606 poäng bland tio lag. Att hota Sieverts 618 och Marabous 612 poäng gick inte, men fjolårssegraren, Ulvsunda Verkstäder, med sina 610 poäng slapp undan med blotta förskräckelsen. Individuellt segrade S O Juhlin, avd V12, i klass 5 med 91 poäng.

Skridskobana öppnad vid LME

Söndagen den 20 januari hade skridskobanan på L M Ericssons idrottsplats sin festliga premiär. Banan, som anlagts efter en överenskommelse mellan LME:s idrottsklubb och Stockholms idrottsstyrelse, har bekostats av idrottsstyrelsen och står öppen för barn och skolor samt för L M Ericssons anställda. Premiärdagen hade LME:s idrottsklubb anordnat en is- och sportsöndag med ett omväxlande program, som inrymde bl. a. en bandymatch mellan Hägerstens och Midsommarkransens folkskolor (2—2) och ett spännande stafettlopp mellan Hägerstens SK och Hökmossens IF. Några medlemmar i Brunnsvikens skridskoklubb gävo en uppvisning i hastighetsåkningens teknik, och några yngre förmågor ur Stockholms konståkningsklubb visade prov på sina färdigheter.

DE FÖRSTA LM-KATALOGERNA

Det är i år 70 år sedan Lars Magnus Ericsson lade grunden till det företag, som bär hans namn. År 1886, tio år efter företagets start, kom den första katalogen över företagets tillverkningar till: »Prisförteckning å diverse apparater från L M Ericsson & Co, Stockholm». Denna första katalog, varav ett exemplar förvaras i en monter i LME:s demonstrationsrum, torde ha redigerats av Lars Magnus Ericsson själv och Axel Boström.

Katalogen har ett ganska blygsamt format — den omfattar endast 22 sidor, men ger dock en god bild av den anmärkningsvärda utveckling, som telefonien genomgått redan under dessa första år. Man återfinner i denna förteckning ej endast telefoner utan även allehanda mätinstrument samt telegrafapparater. Många av dessa apparater äro fortfarande i bruk såväl i Sverige som i utlandet. En förnämlig nyhet, som den första katalogen kunde uppvisa, var ett s. k. multipelbord för inte mindre än 7 200 abonnentlinjer. En uppsättning av dylika multipelbord installerades vid samma tid i Allmänna Telefonaktiebolagets nyuppförda station i Stockholm.

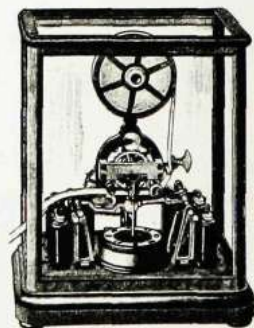
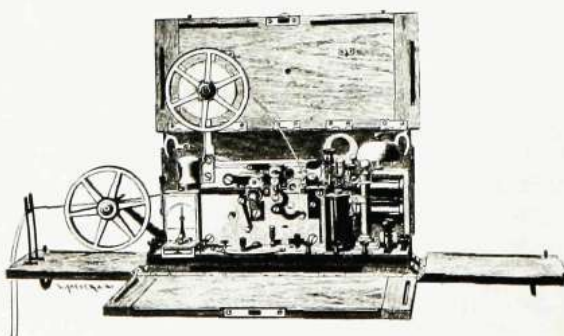
Bläddrar man i det lilla kataloghäftet, finner man där flera andra ting, som i texten annonseras som nyheter. Bland dem kan nämnas en telefonapparat där den tidigare vanliga spiralmikrofonen ersatts av en kolstavsmikrofon »med vilken senare avsetts att slippa ifrån den tidtals återkommande justeringen». En annan nyhet är en »telefonapparat för skrivbordet» med induktor. Det var apparaten med de karakteristiskt utformade magnetbockarna, som än i dag finns kvar i L M Ericssons firmamärke.

Går man vidare i häftet, finner man en telegrafapparat av helt ny konstruktion. Tidigare hade huvudsakligen visartelegrafapparater använts. Här finns också en brandtelegraf med centralapparat, som vid brandalarm »utvisar dels det signalerande skåpets nummer och dels det distrikt skåpet tillhör».

Redan tre år efter den första katalogens utgivande, alltså år 1889, utkom den i ny och väsentligt utökad upplaga. Den hette nu »Katalog från L M Ericsson & Co, Tulegatan 5, Stockholm», och av texten på försättsbladet fick man vidare veta, att företaget vid denna tid hade två telefonnummer inom Allmänna Telefonbolagets nät, nämligen 234 och 235. En nyhet i katalogen var fälttelegrafapparaten, »monterad i låda, innehållande alla för en telegrafstation erforderliga apparater», och under avdelningen »Diverse» beskrives ännu en ny uppfinning, den registrerande vindmätaren, som »automatiskt angiver vindens riktning och hastighet vid olika tider, samt antecknar resultaten på en genom densamma gående pappersremsa».

Nu ha 60 år gått sedan den första LM-katalogen utkom, och att utvecklingen inom teletekniken inte har stått stilla under den tiden det ser man, om man jämför med det materiel, som återfinnes i en LM-katalog av idag. Enbart katalogen över telefonmateriel, omfattar nu 330 sidor.

Vinjetten öfver t. h. visar de två första LM-katalogerna, som utkommo respektive 1886 och 1889. Bilderna öfver visa några av de artiklar som förekommo i 1886 års katalog. Öfver ett multipelbord för 7 200 abonnentlinjer. Därunder t. v. en telefonapparat med kolstavsmikrofon och t. h. en telefonapparat för skrivbordet. Närmast häröfver t. v. en telegrafapparat och t. h. därom en centralapparat för brandtelegrafer. Bilderna t. h. visa två nyheter ur 1889 års katalog: Från vänster t. h.: en fälttelegrafapparat och en registrerande vindmätare.

Du vinner några minuter, men . . .

Det är trångt i trappor och i gångar när det ringt till rast eller när arbetet är slut för dagen. Det kommer till sammanstötningar i såväl bildlig som bokstavlig bemärkelse mellan alla dem som springande för livet söker lämna LM så fort som möjligt. För en tid sedan ledde en sådan kollision till en spräckt underläpp för den ena kontrahenten och ett uppsvullet öga för den andra. I ett annat fall kom springandet en osämja åstad. De äldre arbetarna som går lugnt och sansat irriteras av de yngre, som är färdiga att hoppa bock över varandra för att på lunchen komma först i matsalskön eller efter arbetets slut få en sittplats på spårvagnen. En av dessa äldre arbetare utlät sig nedsättande om ett par springande kamrater. Dessa senare blev förolämpade. Gnissel och tråkigheter.

Vad kan göras för att få en ändring till stånd innan det händer värre olyckor än de ovan relaterade? LM-arna har växt ur kostymen, den goda arbetstillgången har gjort att mycket folk anställts och att som följd därav gångar och trappor blir hårt ansträngda när alla har bråttom. En ytterligare uppdelning av oss i flera

skift, så att vi slutade arbetet i fyra omgångar med en kvarts mellanrum, kanske skulle lösa problemet. Men det skulle betyda förskjutningar i arbetstidens början och slut på upp till tre kvart för en del av oss. Och det kanske inte alla vore nöjda med. För övrigt är inte heller verkstadsledningen pigg på att gå med på en sådan lösning, beroende på att de olika avdelningarna är beroende av varandras produktion.

Vad återstår? Man nästan tvekar att säga det i brådskans tidevarv, men skulle vi inte ändå kunna ta det litet mera lugnt? Om den första spårvagnen hinner gå ifrån oss, så kommer det ju i alla fall en till efter bara några minuter. Man kan med springandet vinna — låt oss säga fem minuter — men man kan förlora, i lindrigaste fall — sitt goda humör — eller i svårare fall — sin hälsa. Den där sittplatsen på spårvagnen får betalas med att man är andfädd under hela resan. Och det finns ju i alla fall ett bestämt antal sittplatser. Om *alla* gick istället för att springa så skulle lika många få sitta ändå. Det kanske blev litet mera variation, så att du fick sitta den ena kvällen och jag den andra. Men det verkar demokratiskt, eller hur?

Skall vi inte för ombytes skull försöka oss på att gå istället för att springa i gångarna på LME?

Ea

Ny LME-verkstad i Katrineholm

På grund av tilltagande svårigheter att inom verkstadsavdelningarna i Midsommarkransen tillgodose de alltmer stegrade kraven på tillverkningskapacitet, har sedan en tid bedrivits omfattande undersökningar rörande olika möjligheter att på andra håll upptaga tillverkning för bolagets räkning. Såsom ett resultat av dessa undersökningar uppkom planen att i Katrineholm starta en särskild tillverkningsavdelning.

Preliminär överenskommelse har nu träffats med Katrineholms stad rörande förhyrande av en för ändamålet lämplig fastighet, vilken — om allt går efter beräkning — skulle bli disponibel mot slutet av året. Någon detaljplanering av fabriken i Katrineholm har ännu icke utförts. Den blir emellertid i huvudsak en hjälpfabrik till Midsommarkransen och i första hand avsedd för detaljtillverkning. Vid fabriken kommer att anställas ny arbetskraft. Någon mera omfattande överflyttning av arbetskraft från Midsommarkransen kommer alltså icke att ifrågasättas.

Nytt från Ecuador

Den 27 december 1945 avslutades en stor affär mellan Telefonaktiebolaget L M Ericsson och staten Ecuador, omfattande leverans av kompletta telefonanläggningar i huvudstaden Quito och hamnstaden Guayaquil. Nedan en bild från förhandlingarna i telekommunikationsministeriet i Quito, där L M Ericsson representerades av ing. Gunnar Eklund (fjärde man från höger)

Cedergrenska guldmedaljen överlämnad

Härovan en bild från det högtidliga överlämnandet i New York av den Cedergrenska guldmedaljen, som för 1945 tilldelades tekn. dr E F W Alexandersson, känd för sina insatser inom radiotekniken. Dr Alexandersson ses mottaga priset av generalkonsul M Kastegren (längst t. v.). T. h. om dr Alexandersson ing. Harry Stockman, representant för Tekniska Högskolan.

Det är ett mycket tilltalande program som Herr Wiklund framlagt i förra numret av KONTAKTEN angående en vidgad kännedom om varandras arbete och arbetsuppgifter. Men att fullfölja ett så vittomfattande program tror jag för min del möter mycket stora svårigheter. Tidsandan är ju sådan, att alla måste specialisera sig på sitt lilla område, och hur intressant det än vore att även lära känna andras, så hinner man ej med detta.

En lika viktig sak men lättare att genomföra är, att försöka öka den personliga kontakten med de kamrater, som man allt som oftast träffar per telefon. Innan man träffat dem personligen äro de endast röster, och det är en självklar sak, att en personlig kontakt med dem är till fördel för arbetet och således för bolaget och oss själva.

Men görs det inte en hel del för denna sak, anmärker kanske någon. Vi ha ju Sällskapet LME med idrottssektion och konstsektion och hemkonsulent med kaffeafnär och sång- och musikföreningar osv. Jag är fullt överens med Hr W., att detta inte räcker, därför att i ett stort lag träffar man inte någon utan en massa, och då kan man ej heller lära känna någon.

Första steget är väl i alla fall, att man lär känna sina kamrater på den avdelning, där man har sin dagliga sysselsättning, och detta tycks vara svårt nog. Även avdelningarna äro numera litet väl stora, på avdelning X är vi således ca 275 kamrater, som borde känna varandra, och på T är väl antalet nästan i samma storleksordning. Inom underavdelningarna Xa, Xs, Xt osv. känna kamraterna naturligtvis varandra bättre, men mellan dessa underavdelningar är kontakten inte lika god.

Många inom X gick också och talade om, att alla på X borde träffas ett slag, men som vanligt var det ingen, som ville hålla i skaffet. Till sist tog ing. G Johnson på Xa initiativet och »X-träffen» kom till stånd förra våren.

Men då kom också frågan opp, vad som skulle avhandlas vid denna

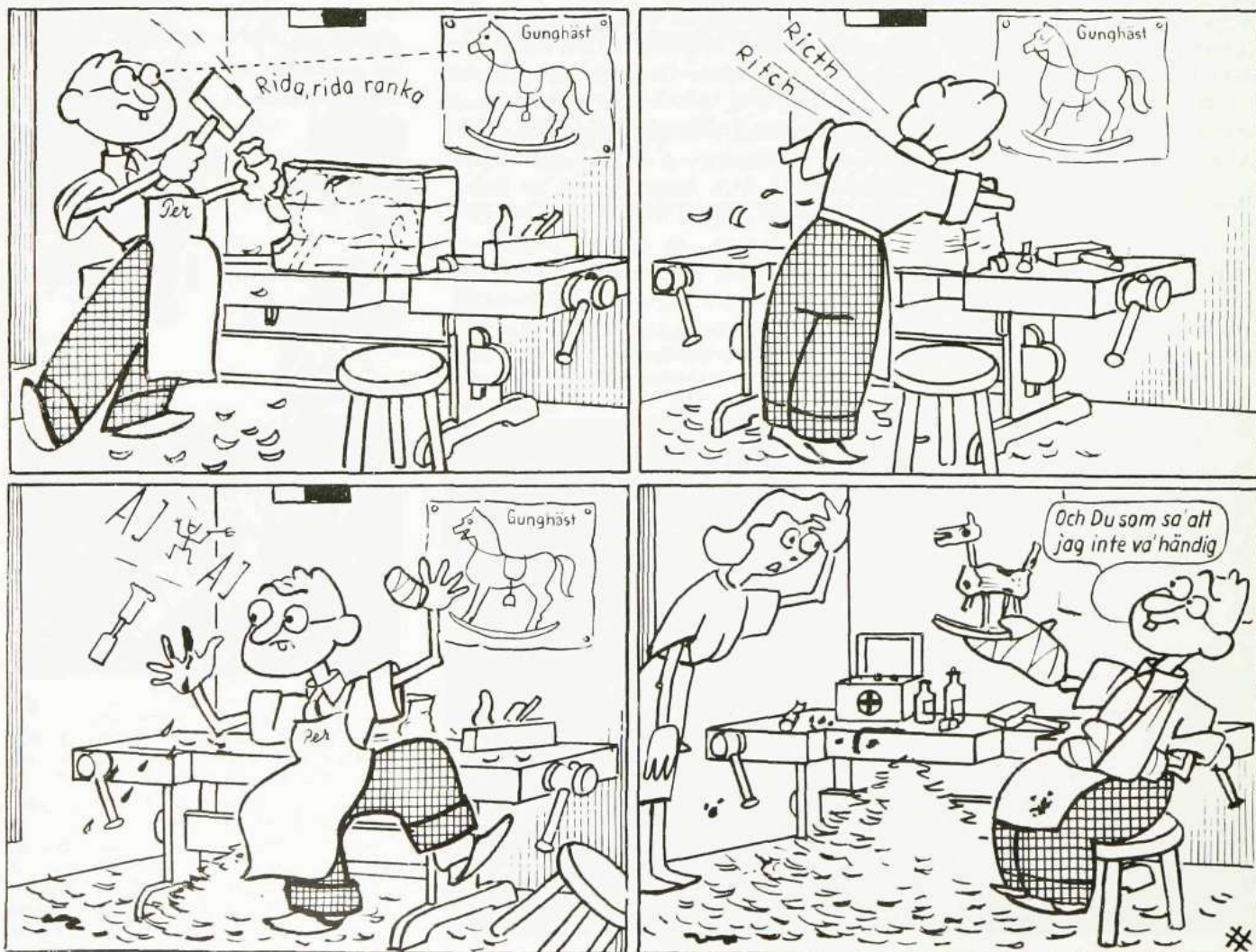
»träff». De självvalda arrangörerna beslöto en middag till billigaste pris, så att så många som möjligt skulle kunna vara med, och anslutningen blev också storartad. De beslöto även att ej särskilt avhandla firmaangelägenheter, utan skulle »träffen» vara till för att vi först skulle lära känna varandra. Som följd härav förekom ej någon placering, utan lotten avgjorde, var man fick sin bordsplats. Blandningen blev också till arrangörernas fulla belåtenhet. Huruvida den blev till samtligas förmåler icke historien, men någon kritik avhörde ej efteråt.

Middagen började med upprop, där var och en fick resa på sig, så att man fick se, att den som man mött i korridoren oändligt många gånger, han hette så och så, en sak som man bort tagit reda på för länge sen. men som först nu blev av.

Av sina bordsgrannar fick man även veta, vad de sysslade med inom X, och vid kaffet påbjöds omflyttning, så man kunde få kontakt med flera av sina »okända» kamrater.

Slutomdömet om träffen tror jag alla voro eniga om. Den var lyckad och givande med tanke på det mål, vi då försökte nå. Allmänna meningen tror jag även var, att en årlig »träff» endast kan vara till nytta för oss alla.

Plingelin är händig

Jag hoppas därför, att nästa gång vi ska träffas, några nya arrangörer tar hand om saken och kommer med nya uppslag för att realisera en god idé. Viljan till samarbete och gott kamratskap är jag övertygad om finns hos de flesta, men arbetet går lättare, om rösten, som man hör i telefonen, är en personlig bekant och inte bara en röst.

Är isen väl bruten, och fler och fler känna varandra som kamrater, kan det kanske ordnas särskilda »träffar» mellan underavdelningar och varför inte också mellan grupper, som ha med varandra att göra i arbetet. Då bör kamraten kunna plockas fram i stället för tjänstemannen. Vid sådana mindre träffar skulle nog informationer om arbetet och diskussioner om aktuella problem kunna ordnas. Där emot tror jag inte det går att inom de stora, tyvärr alltför stora, avdelningarna ordna sådan information. Det får nog ske på något annat sätt kanske genom studieavdelningen eller genom meddelanden av något slag.

V Söderström

Kontakt och KONTAKTEN

Forts. från sid. 3

Verklig kontakt nå vi inte, så länge vi kritiserar på ett negativt sätt och mistro varandra. Även den andra parten har ofta sina goda sidor, som vi kan erkänna och varför inte också uppskatta. En chef eller en förman vinner säkert mera med att ge ett erkännande, när en sak utförts bra, än när han bara kritiserar det, som är dåligt gjort. Och den underordnade får en riktigare, sakligare syn på en order, om han också försöker sätta sig in i hur chefen ser på saken, än om han bara ser saken från sin egen synpunkt.

Går denna samverkan, grundad på bättre kontakt och mera förståelse för varandras svårigheter, att genomföra i verkligheten? Det kan man inte säga i förväg. Men vore det inte värt att pröva saken? Om alla bjöde till riktigt ordentligt, skulle det säkert gå. Men vill alla bjuda till, släppa till sig helhjärtat till förmån för denna bättre kontakt, som vi kanske inte helt sakna, men som vi kunde få mycket mer av. Ja, det beror på oss alla, på direktörer och på springpojkar, på chefer och på underordnade, på bolagsledning och på arbetare, på arbetsledare och på tjänstemän. Skulle det inte vara värt att försöka, alla och envar.

Vad har nu allt detta tal om kontakt att göra med tidningen KONTAKTEN? Jo, en hel del. KONTAKTEN är nämligen ett av medlen att åstadkomma kontakt. Och säkert inte det sämsta. KONTAKTEN kan bli ett verkligt kontaktorgan mellan bolaget och de anställda, och mellan de anställda inbördes. Men KONTAKTEN kan inte göras till detta bara genom en redaktör, eller en redaktionssekreterare eller en redaktionskommitté. Dessas uppgift är att redigera, att sammanföra materialet, att ge

Kompaniafton i hemvärnet

LM:s hemvärn avslutade den 21 november sitt övningsår med den sedvanliga kompaniaftonen, som också kom att utgöra hemvärnets femåriga jubileumshögtid, samtidigt som den bildade en avslutning på den »hårdkörande» perioden av hemvärnets tillvaro. Efter krigets slut har hemvärnets arbete omställts i ett mera fredsbeponat tempo.

Aftonen inleddes med sång av lottorna och musik av LM:s orkester, varefter kompanichef Enander gav en kort översikt av den tid, som gått sedan hemvärnets började de första övningarna vid Karlberg, varefter utdelning av förtjänstmedaljer, tjänsteårstecken och priser förrättades. Områdesbefälhavaren, ing. Thorelli, och kompanichefen, herr Enander, tilldelades Stockholms försvarskommittées förtjänstmedalj i silver. 45 tjänsteårstecken i silver och 77 i brons jämte 4 skyttemedaljer, 12 skyttmärken i g-skytte samt ett skyttmärke i kpist-skytte utdelades vidare, förutom priser till årets pristäl-

lämplig form åt det. Men materialet, innehållet i tidningen, måste komma från läsarna. Det är läsarna, som med sina bidrag eller sina uppslag skall visa om de vill arbeta för ökad kontakt och om de vill att tidningen KONTAKTEN skall bli ett organ härför. Vill läsarna inte släppa till sig, då blir resultatet bara en tidning, som visserligen heter KONTAKTEN, men som inte är en kontakt i verkligheten. Låt oss därför arbeta gemensamt både för kontakt och för KONTAKTEN.

Tack för ordet, nu är det ni, som skall fatta pennan och fortsätta!

H Fredborg

På bilden t. v. utdelar överste I Göthberg förtjänsttecken till fr.h. ing. H Thorelli, ÖI, ing. E Eriksson, XaC och herr G Dahlgren, XIp.

gare i de olika tävlingar, som avhållits under året.

Efter kaffe med jubileumsdopp följde ett föredrag av överste I Göthberg om »Hemvärnets framtid» och visning av en instruktiv kortfilm om en mycket krigsmässigt och realistiskt genomförd hemvärnsövning i Norrland.

Hemvärnets kabaretartister bidrog till aftonens underhållning med sång, musik och uppläsning.

Aftonen avslutades med avtackning av både befäl och hemvärnsmän, varvid chefsinstruktören kapten Grafström tackade för den tid han haft nöjet att biträda i utbildningsarbetet.

Ph Odland

Noll-femman *Forts. från sid. 5*

nämna att arméns trådförbindelser moderniserats med hjälp av speciella förstärkare och bärfrekvenssystem, att 05-ans kristallsliperi för kvartskrystaller har varit av stor betydelse för den svenska beredskapen och inte heller att ekoradioutrustningar tillverkades där i blygsam skala redan vid en tidpunkt, då detta nya försvarsmedel inte var så allmänt känt som nu. Om dessa tillverkningar nu skulle upphöra ha vi — ur mera vägande synpunkter — bara anledning att glädjas. 05-an har ingen svårighet att ställa om från svärd till plogbillar.

A Westling

Om luft- och dammsmitta

Forts. från sid. 8

värdsmyndigheter och de industrier, som skola draga nytta av verksamheten genom att förkylningsjukdomarna minska inom industrien, måste samtliga bidra med ansträngningar och pengar för att lösa alla de frågor, som äro förbundna med dessa problem.» Stuart Mudd slutar med att fråga hur mycket det kan vara värt att eliminera en årlig förlust av resultatet från omkring 470 000 personers arbete. Det anförda ger en uppfattning av problemets storlek.

Arbetet med dessa synnerligen viktiga problem är alltför stort i sin begynnelse. Amerikanerna äro synnerligen entusiastiska för de vunna resultaten, medan engelsmännen intaga en mera avvaktande hållning. Alla äro emellertid ense om att de vägar man slagit in på, äro riktiga och löftesgivande och att mycket arbete ytterligare bör nedläggas.

G Fischer

Ericsson
L M